दैनिक बीड
पुण्यभूमी
संपादकःबाळासाहेब मस्के

बीड | शुक्रवार,दि.१८ एप्रिल २०२५ | वर्ष४थे | अंक२४६वा | पाने ६ | दररोजच्या घडामोडीसाठी वाचत रहा... | https://Paper.epunyabhumi.in | RNI No : MAHAMAR/2021/81902 | ₹ ३

बी.एम. प्रतिष्ठान
बी. एम. प्रतिष्ठान महाराष्ट्र राज्य
संस्थापक अध्यक्ष बाळासाहेब भगवानराव मस्के

देशातील ७८ टक्के नवनियुक्त न्यायाधीश उच्चवर्णीय!!

राजद पक्षाचे मनोज झा यांनी उपस्थित केला होता प्रश्न ◆ न्यायाधीशांची नियुक्ती करण्याचे प्रमाणही घटले ◆ अल्पसंख्याक समाजाचे न्यायाधीश फक्त ५ टक्के एवढेच

केंद्र सरकारनेच प्रसिद्ध केली माहिती

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

दिल्ली : देशातील सर्व उच्च न्यायालयांतील न्यायाधीशांच्या बाबतीत एक मोठी आकडेवारी समोर आली असून खुद्द केंद्र सरकारनेच संसदेत ही माहिती दिली आहे. या माहितीनुसार २०१८ सालापासून म्हणजेच गेल्या सात वर्षांत नियुक्त करण्यात आलेल्या एकूण न्यायाधीशांपैकी ७८ टक्के न्यायाधीश हे उच्च जातीतील आहेत. अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती तसेच अल्पसंख्याक समाजातून येणा-या न्यायाधीशांचे प्रतिनिधित्त्व फक्त ५ टक्के राहिलेले आहे.

राजद पक्षाचे खासदेर मनोज झा यांनी संसदेत एक प्रश्न उपस्थित केला होता. उच्च न्यायालय तसेच सर्वोच्च न्यायालयात एससी, एसटी, ओबीसी, महिला तसेच अल्पसंख्याक न्यायाधीशांचे प्रमाण खूपच कमी आहे. गेल्या काही वर्षांत या प्रवर्गातून येणा-या न्यायाधीशांची नियुक्ती करण्याचे प्रमाणही घटले आहे, असा मुद्दा मनोज झा यांनी उपस्थित केला होता. तसेच केंद्र सरकारने हा मुद्दा सर्वोच्च न्यायालयाकडे उपस्थित केला आहे का? असा प्रश्नही त्यांनी विचारला होता. याच प्रश्नाचे उत्तर देताना कायदामंत्री अर्जुन राम मेघवाल यांनी आतापर्यंत कोणत्या प्रवर्गातील किती न्यायाधीशांची सर्वोच्च न्यायालय आणि उच्च न्यायालयात नियुक्ती करण्यात आलेली आहे याची आकडेवारी सादर केली. पान २ वर

ओबीसी प्रवर्गातील ८९ न्यायाधीश

२०१८ सालापासून आतापर्यंत देशातील वेगवेगळ्या उच्च न्यायालयांत एकूण ७१५ न्यायाधीशांची नियुक्ती करण्यात आली. यातील २२ न्यायाधीश हे अनुसूचित जाती प्रवर्गातून येतात. १६ न्यायाधीश हे एसटी प्रवर्गातून तर ८९ न्यायाधीश हे ओबीसी प्रवर्गातून येतात अशी माहिती मेघवाल यांनी दिली. तसेच या काळात अल्पसंख्याक समाजातून येणा-या एकूण ३७ न्यायाधीशांची उच्च न्यायालयाचे न्यायधीश म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे असे मेघवाल यांनी सांगितले.

अल्पसंख्याक समाजाचे न्यायाधीश फक्त ५ टक्के

मेघवाल यांनी दिलेल्या माहितीनुसार गेल्या सात वर्षांत अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, अल्पसंख्याक समाजातून येणा-या फक्त ५ टक्के न्यायाधीशांची उच्च न्यायालयात नियुक्ती करण्यात आली आहे. ओबीसी प्रवर्गाचे हेच प्रमाण १२ टक्के आहे.

सर्व समाजाचे प्रतिनिधीत्व योग्य प्रमाणात असावे

न्यायव्यवस्थेत न्यायाधीश या पदासाठी सर्व समाजाचे प्रतिनिधीत्व योग्य प्रमाणात असावे म्हणून सरकारकडून प्रयत्न केले जातो असे मेघवाल यांनी सांगितले. न्यायाधीशांची शिफारस करताना सामाजिक विविधतेचा मुद्दा लक्षात घेऊन न्यायाधीशांची नावे शिफारशीसाठी द्यावी, अशी विनंती आम्ही उच्च न्यायालयांच्या न्यायाधीशांना विनंती करतो असे स्पष्टीकरण त्यांनी दिले.

हिंदी भाषा सक्तीचा विरोध

राज ठाकरे : म्हणाले, 'तर महाराष्ट्रात संघर्ष अटळ'

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

मुंबई: मराठी आणि इंग्रजी माध्यमांच्या शाळांतील इयत्ता पहिली ते पाचवीच्या विद्यार्थ्यांना मराठी आणि इंग्रजीसह हिंदी ही तृतीय भाषा म्हणून सक्तीची करण्यात आली आहे. या नव्या शैक्षणिक धोरणावर आता राजकीय क्षेत्रातून प्रतिक्रिया समोर येत आहेत. महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेने सुरुवातीपासून मराठी भाषेसाठी आक्रमक भूमिका घेतलेली आहे. आता हिंदी सक्तीच्या विरोधातही राज ठाकरे यांनी रोखठोक भूमिका पान २ वर

सरकारचा डाव समजून घ्या

राज ठाकरे यांनी सोशल मीडियावर एक दीर्घ पोस्ट लिहून हिंदी सक्तीचा विरोध केला आहे. राज ठाकरे म्हणाले, या सगळ्याकडे पाहिले तर लक्षात येते की सरकार हा संघर्ष मुद्दामून घडवत आहे. येणाऱ्या आगामी निवडणुकांमध्ये मराठी विरुद्ध मराठीतर असा संघर्ष घडवून स्वतःचा फायदा काढून घेण्यासाठी हा सगळा अट्टाहास सुरु आहे? या राज्यातील मराठीतर भाषिकांनी पण सरकारचा हा डाव समजून घ्यावा. त्यांना तुमच्या भाषेबद्दल विशेष प्रेम आहे, असे काही नाही. त्यांना तुमची माथी भडकवून स्वतःची राजकीय पोळी भाजून घ्यायची आहे.

चिकन विक्रीच्या वादातून खून!

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

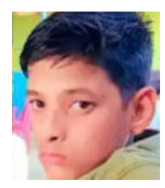

केज:बीड जिल्ह्यात गुन्हेगारीचे प्रमाण वाढत असतानाच केज शहरातून एक धक्कादायक घटना समोर आली आहे. चिकन विक्रीच्या किरकोळ वादातून एका अल्पवयीन मुलाचा दुसऱ्या अल्पवयीन मुलाकडून निघृण खून करण्यात आला आहे. रेहान कुरेशी असे मृत मुलाचे नाव असून या घटनेमुळे केज शहरात आणि परिसरात मोठी खळबळ उडाली आहे. मिळालेल्या माहितीनुसार, रेहान कुरेशी याचे आणि त्याच्या शेजारी चिकन विक्री करणाऱ्या दुसऱ्या अल्पवयीन मुलामधील वाद विकोपाला गेला. या वादातून संतप्त झालेल्या पान २ वर

परळीत ईव्हीएमसोबत छेडछाड

खळबळ: न बोलण्यासाठी १० लाख पाठवले

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

पुणे:परळीत ईव्हीएमसोबत छेडछाड करण्यात आली, त्यासाठीच मला बाजूला करण्यात आले आणि नंतर अकाऊंटवर १० लाख रुपये देण्यात आल्याचे निलंबित पोलिस उपनिरीक्षक रणजीत कासले यांनी सांगितले. वाल्मिक कराडचा एन्काऊंटर करण्यासाठी धनंजय मुंडे यांची ऑफर होती असा आरोप त्यांनी पुन्हा एकदा केला.रणजीत कासले हे पुणे पान २ वर

परळीतील निवडणुकीच्या दिवशी १० लाख आले

रणजीत कासले म्हणाले की, निवडणुकीच्या दिवशी, २१ नोव्हेंबर रोजी संत बाळूमामा कन्स्ट्रक्शन कंपनीच्या नावाने माझ्या अकाऊंटवर १० लाख रुपये आले. त्यानंतर परळीमध्ये ईव्हीएम ज्या ठिकाणी होते. त्या ठिकाणी माझी ड्युटी होती. ईव्हीएममध्ये छेडछाड करण्यात येणार आहे, त्यामुळे तुम्ही यापासून दूर राहा असे वाल्मिक कराडने आपल्याला सांगितले. लोकसभेवेळी मी बोगस मतदान होऊ दिले नव्हते. विधानसभेवेळी धनंजय मुंडे यांची कॅश पकडली होती. त्यामुळेच मला बाजूला करण्यात आले. मला वरून आराम करण्याची ऑर्डर आली आणि ईव्हीएमच्या ड्युटीमधून बाजूला करण्यात आले.

महावितरणला हायहोल्टेज झटका!

कारवाई:५० हजाराची लाच घेतांना कार्यकारी उप अभियंत्यासह तिघे जाळ्यात

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

बीड:एसीबीची कारवाई एकावर होतांना दिसतच नाही. प्रत्येकवेळी लाचखोरांची संख्या ही दोन, तीन पेक्षा जास्तच असते. यावरुन लाच स्विकारणार्या कार्यालयातील सगळीच यंत्रणा भ्रष्टाचाराने बरबटलेली असल्याचे दिसून येते. सध्या महावितरणकडून ग्राहकांची जोरात लूट सुरु आहे. नवीन मीटर बसवणे, वीज जोडणी देणे यासाठी सर्रास पैशांची मागणी केली जात आहे.

बीड एसीबीने पात्रुड येथे वीज चोरीचा दंड न टाकण्यासाठी पावणे दोन लाखांच्या लाचेची मागणी करुन तडजोडअंती ५० हजार स्विकारण्याचे मान्य केले. ही लाच स्विकारल्याप्रकरणी उपअभियंता, वायरमन, खाजगी इसम अशा तिघांवर गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

महावितरणचे कार्यकारी उपअभियंता विवेक जनार्धन मवाडे, वायरमन शेख जलील शेख अब्दुला, खाजगी इसम मोमीन मोहीब अशी लाचखोरांची नावे आहेत. माजलगाव तालुक्यातील पात्रुड येथे तक्रारदाराचे चहापाण्याचे हॉटेल आहे. त्यांचे मीटर जळाल्यामुळे वायरमनच्या परवानगीने दुसरीकडून लाईट घेतली. ही बाब वायरमनने कार्यकारी उपअभियंता यांना सांगून दंडाची पान २ वर

परळीत आत्मक्लेश आंदोलन

राहुल सोनवणे, अमर खानापुरे यांची राहणार उपस्थिती:बहादूरभाई

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

परळी:महाराष्ट्र राज्य कॉँग्रेस कमिटीच्या आदेशानुसार राज्यभर आत्मक्लेश आंदोलन आंदोलन करण्यात येणार असून त्या तयारी संदर्भात व नवीन कार्यकरणी करण्याबाबत बीड जिल्हाध्यक्ष राहुल भैया सोनवणे,पक्ष निरीक्षक अमर खानापुरे यांच्या मार्गदर्शनाखाली महत्वपूर्ण बैठकीचे आयोजन करण्यात आले असुन या बैठकीला कॉँग्रेस पक्षाच्या सर्व आघाडी, सेलच्या पदाधिकारी व कार्यकर्ते यांनी उपस्थित रहावे असे आवाहन प्रभारी शहराध्यक्ष बहादूरभाई यांनी केले आहे.

शनिवार दि.१९ एप्रिल २०२५ रोजी सकाळी ११.३०: वाजता इम दादूल उलूम स्कूल पावर हाऊस जवळ या ठिकाणी आत्मक्लेश आंदोलन संदर्भात व तसेच परळी तालुका कॉँग्रेस कमिटी व परळी शहर कॉँग्रेस कमिटीच्या नविन कार्यकारणी निवडी संदर्भात बैठकीचे आयोजन करण्यात आलेले आहे. या बैठकीस बीड जिल्हा कॉँग्रेसचे पान २ वर

गांधी महाविद्यालयात पदवी समारंभ

ऋणानुबंध:कड्यात माजी विद्यार्थ्यांचा स्नेहमेळावा

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

कडा:येथील श्री अमोलक जैन शिक्षण संस्थेच्या गांधी महाविद्यालयामध्ये पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या विद्यार्थ्यांना पदवी प्रमाणपत्र वितरण व माजी विद्यार्थी स्नेहमेळावा नुकताच संपन्न झाला.

या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी संस्थेचे कार्याध्यक्ष कांतीलाल चानोदिया तर व्यासपीठावर प्रशासकीय अधिकारी नवनाथ पडोळे, सामाजिक कार्यकर्ते अभिजित लुनिया, बी. फार्मसी कॉलेजचे प्राचार्य डॉ. गफार सय्यद, माजी विद्यार्थी प्रतिनिधी रामप्रसाद देशमुख, ज्युनिअर कॉलेजचे विभाग प्रमुख धनंजय कोकणे, प्राचार्य डॉ. जवाहर भंडारी उपस्थित होते. संस्थेचे संस्थापक प. पू. श्री. अमोलक ऋषीजी म. सा. व सरस्वती देवीच्या प्रतिमेचे पूजन करुन दीपप्रज्वलन करण्यात आले. या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्राचार्य डॉ. जे. एम. भंडारी यांनी केले. सामाजिक कार्यकर्ते लुनिया यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना संस्थेच्या शताब्दी महोत्सवाबद्दल गौरवोदगार काढले. तसेच विद्यार्थ्यांना केवळ पदवी व पदव्युत्तर शिक्षणापुरतेच मर्यादित न राहता कौशल्य विकास साधून आर्थिक प्रगती साधण्याची गरज असल्याचे सांगीतले. पान २ वर

निर्णय | सर्वोच्च न्यायालयाने दिले अंतरिम आदेश!

वक्फ कायद्यातील दोन कलमे स्थगित

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

दिल्ली:केंद्र सरकारने नुकत्याच संपलेल्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनाच्या शेवटी लोकसभा व राज्यसभेत वक्फ विधेयक मंजूर करून घेतलं. यानंतर राष्ट्रपतींच्य स्वाक्षरीनंतर त्याचं कायद्यात रुपांतर झालं. पण या विधेयकाविरोधात सर्वोच्च न्यायालयात याचिका दाखल झाल्यानंतर त्यावर सविस्तर सुनावणी सुरू झाली. या सुनावणीदरम्यान आज सर्वो च्च न्यायालयाने केंद्र सरकारला महत्त्वपूर्ण निर्देश दिले आहेत. वक्फ कायद्यातील दोन कलमांच्या अंमलबजावणीवर केंद्र सरकारच्या विनंतीनुसार तात्पुरती स्थगिती आणण्याचे निर्देश न्यायालयाने दिले आहेत.आज सर्वो च्च न्यायालयात केंद्र सरकारने न्यायालयाला

दोन मुद्द्यांवर आश्वासन दिलं आहे. त्यानुसार पुढील सुनावणी होईपर्यंत नव्या कायद्यानुसार बाहेरील सदस्यांची वक्फ बोर्डावर नियुक्ती केली जाणार नाही. पान २ वर

फक्त पाच याचिकांवरच सुनावणी

दरम्यान, सर्वोच्च न्यायालयात वक्फ कायद्यावर आक्षेप घेणाऱ्या जवळपास १५० हून अधिक याचिका दाखल झाल्या आहेत. याचा उल्लेख करत सर्वोच्च न्यायालयाने यातल्या फक्त पाच याचिकाच प्रातिनिधिक म्हणून स्वीकारल्या जाऊन त्यावरच सुनावणी घेतली जाईल. यासंदर्भात याचिकाकर्त्यांनी सर्व याचिकांमधून पाच याचिका प्रातिनिधिक म्हणून निवडून न्यायालयाला सादर करण्यास सहमती दर्शवली असल्याचंही न्यायालयानं यावेळी नमूद केलं.

धनादेश न वटल्याने कारावास

अॅड.वंदना वाघमारे: ६% व्याज देण्याचा आदेश

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

बीड:घरगुती अडचणींचे निवारणाकरिता ६ लाख रुपये हातउसने घेतले होते. सदरील ६ लाख रुपयाची फिर्यादीने मागणी केली असता आरोपीने ६ लाख रुपयाचा धनादेश दिला व तो बँकेत वटला जाईल याची शाश्वती दिली परंतू सदरील धनादेश पुरेशी रक्कम नसल्याने वटला न गेल्याने तो परत आला यानंतर फिर्यादीने आरोपीच्या विरोधात बीड येथील मा.सहावे प्रथमवर्ग न्यायदंडाधिकारी यांच्या न्यायालयात तक्रार दाखल केली होती यावर दि.०८.०४.२०२५ रोजी न्यायालयाने आरोपीस दिली एक वर्ष कारावासाची शिक्षा व धनादेशावरील रक्कम व सदरील रक्कमेवर तक्रार दाखल केल्यापासून ६% व्याज देण्याचा आदेश पारित केला आहे.

याबाबत माहिती अशी की, शहरातील कविता विष्णु देशमाने यांनी पार्वती मारुती साळवे यांच्याकडून ६ लाख रुपये घरगुती अडचणी निवारणाकरिता घेतले होते. पुढे पार्वती साळवे यांनी दिलेले पैसे परत मागितले असता कविता देशमाने यांनी ६ लाख रुपयांचा धनादेश दिला. सदरील धनादेश पार्वती साळवे यांनी स्वतःचे खाते असलेल्या स्टेट बँक ऑफ हैद्राबाद येथे वटविण्याकरिता टाकला असता तो फंण्ड इन सफिशिअण्ट या शेर्याने परत आला. या पान २ वर

वो ख्वाब देखते है

सर्वोच्च न्यायालयाकडून आपणास काय काय ऐकून घ्यावे लागणार आहे; याचा अंदाज बांधणे अवघड. कारण आसपास आणि आसमंतातील अज्ञानवंतांची मांदियाळी. वास्तविक कायद्याचा अर्थ लावणे, संविधान रक्षा ही खरे तर सर्वोच्च न्यायालयाची जबाबदारी. तथापि अलीकडे या सर्वोच्च न्यायालयास शिंगे मोडून अनेकदा वासरांत शिरावे लागते. एखाद्या महामहोपाध्यायावर बाराखडी शिकवण्याची वेळ यावी; तसे हे. पण दोष न्यायालयाचा नाही. समाजकारण, राजकारण यास धर्मवादाचा खुराक मिळाला की मूर्खांचे नंदनवन बहरून येते त्यास सर्वोच्च न्यायालय तरी काय करणार? ताजा विषय महाराष्ट्रातील अकोला जिल्ह्यातील पातूर नगरपालिकेत लावला गेलेला उर्दू नामफलक. असा उर्दू भाषेतील फलक असणे हे शहरातील कुणा सुबुद्ध नागरिकास भावले नाही. या निर्णयास विरोध करणारी याचिका सदर नागरिकाने उच्च न्यायालयात दाखल केली आणि तेथे मुखभंग झाल्यावर हे प्रकरण सर्वोच्च न्यायालयात गेले. सर्वोच्च न्यायालयानेही उर्दूत फलक लावण्यात काहीही गैर नसल्याचा निर्वाळा दिला. तो देताना सर्वोच्च न्यायालयाने समाज, धर्म, भाषा यांच्यातील परस्परसंबंधांबाबत काही मौलिक मार्गदर्शन केले. त्याचे मन:पूर्वक स्वागत. ते करताना भाषेस धर्माशी जोडू पाहणाऱ्या दिवसागणिक वाढणाऱ्या अर्धवटरावांचा समाचार घेणे आवश्यक ठरते. यास दोन अंगे आहेत. एक भाषिक आणि दुसरे सौंदर्यवादी सांस्कृतिक.उर्दू भाषा मुसलमानांची आणि हिंदी ही हिंदूंची असे हे नवधर्मपंडित मानतात. तेव्हा त्यास प्रश्न असा की : हिंदी ही भाषा नक्की कोणत्या हिंदूंची? तमिळनाडूतील? केरळमधील? पश्चिम बंगालातील? पंजाबातील? आसामातील? ओडिशातील? या राज्यांतील नागरिक हिंदू नाहीत काय? आणि असतील तर मग त्यांची भाषा ही हिंदी आहे असे म्हणता येईल काय? त्यातही उपप्रश्न असा की उर्दू ही भाषा मुसलमानांची असे समजा वादासाठी मान्य जरी केले तरी एक मुद्दा उरतोच. बंगाली मुसलमान वा केरळातील मोपले हे उर्दूत व्यवहार/लिखाण करतात की अनुक्रमे बंगाली व मल्याळम् भाषेत? बांगलादेश हा तर मुसलमानबहुल. मग त्या देशाची भाषा उर्दू आहे काय? त्या देशाचे राष्ट्रीय कवी म्हणून ओळखले जाणारे काझी नझरुल इस्लाम हे कोणत्या भाषेत लिहितात? त्यांनी बंगालीतच लिखाण केले, उर्दूत नाही. म्हणजे मग त्यांना मुसलमान मानायचे की नाही? या आणि अशा काही सर्वसाधारण प्रश्नांत एखादा शालेय विद्यार्थीही 'उर्दू–मुसलमान' जोडणी करणाऱ्यांस निरुत्तर करू शकेल. दुसरा मुद्दा असा की एखादी भाषा अशी धर्माच्या गळ्यात मारून टाकली की भाषेतील सरमिसळीचे काय? की तांदळातून खडे निवडावेत तशी भाषेतील अन्य 'धर्मीय' शब्द वेगळे करायचे. मग 'पेशवे' यांचे काय करणार? 'शहा' राहणार की जाणार? आणि 'दफ्तर'? 'दुकान', 'बाजार', 'खुर्ची', 'जमीन', 'भाई', 'मुलाखत', 'जकात', 'दरम्यान' तसेच 'आमदार', 'खासदार' यांचे भवितव्य काय? ही भाषिक काडीमोड प्रत्यक्षात आल्यास यापुढे मराठीत 'आजारी' पडता येईल काय आणि बरे झाल्यावर पुन्हा 'गर्दी'त जाता येईल काय? तसेच मराठीत 'शौक'ही करता येणार नाही आणि 'दोस्त'ही राहणार नाही. 'दरवाजा'च राहणार नसल्याने यायचे कोठून आणि जायचे कोठे हाही प्रश्न. असे अनेक दाखले देता येतील. ही भाषिक द्वैताची भावना ताणण्यास किती मर्यादा आहेत हेच केवळ त्यातून अधिक ठळकपणे अधोरेखित होईल. उर्दूस केवळ मुसलमानांची ठरवणाऱ्यांनी इतका विचार केला असण्याची शक्यता कमी. किंबहुना विचारशून्यतेची हमी हाच असल्या मागण्यांचा पाया असतो हे अनेकदा सिद्ध होते. हे झाले काही मूलभूत भाषिक मुद्दे. त्यापलीकडच्या सांस्कृतिक सौंदर्याचे काय?

नारायण गडाची सर्व जाती धर्माला सोबत घेऊन जाण्याची परंपरा-शिवाजी महाराज

नारायण गडाच्या ७३ व्या नारळी सप्ताहाला लाखोंचा जनसागर

शिरूर : श्री क्षेत्र नगद नारायण गडाचा ७३ वा नारळी सप्ताह तालुक्यातील राक्षसभुवन येथे मोठ्या उत्साहात संपन्न झाला.या प्रसंगी लाखो भाविकांचा जनसागर काल्याचा प्रसाद घेण्यासाठी लोटला होता.श्री क्षेत्र नगद नारायण गडाचे महंत प्रेममूर्ती शिवाजी महाराज यांचे 'कंठी धरिला कृष्णमनी काला वाटू एकमेका' या अभंगावर दुपारी साडेबारा अडीच या वेळेत हरीकीर्तन संपन्न झाले.या प्रसंगी उत्तराधिकारी संभाजी महाराज,संघर्षयोद्धा मनोज जरांगे पाटील यांच्यासह आमदार सुरेश धस,माजी आमदार बाळासाहेब आजबे,राष्ट्रवादी युवक काँग्रेसचे प्रदेशाध्यक्ष महेबुब शेख,शिवसंग्रामच्या ज्योतीताई मेटे,ज्येष्ठ नेत्या चंपावती पानसंबळ,धनंजय देशमुख नारायण गडाचे विश्वस्त दिलीप गोरे,बळीराम गवते,जे.पी.शेळके,बी.बी.जाधव,नितीन धांडे,किशोर पिंगळे,नारायण परजणे,चंद्रकांत नवले,राजेंद्र मस्के,सतिश शिंदे,गटविकास अधिकारी संजय केंद्रे,दिगंबर मळेकर यांची उपस्थिती होती.आपल्या कीर्तनातून उपदेश करताना शिवाजी महाराज म्हणाले की,नारायण गड हा सर्व जाती धर्माच्या लोकांना सोबत घेऊन चालणारा आहे.संत नगद नारायण महाराजांची सेवा केल्यानंतर आशिर्वाद नक्कीच मिळतो.गेल्या आठ दिवसांपासून राक्षसभुवन ग्रामस्थांनी केलेले नियोजन आणि कोणत्याही बाबतीत ते मागे न पडल्यामुळे हा सप्ताह न भूतो न भविष्यती अशा प्रकारचा झाला आहे. जीवनात साधू संतांच्या तत्वज्ञानाचा अंगिकार करा जीवन सुखकर होईल असा मोलाचा उपदेश देखील त्यांनी केला.वारकरी संप्रदायामध्ये जातिभेद नसून सर्व जण एक असल्याची भावना आहे.आत्महत्या करू नका.आत्महत्येसारख दुसर पातक नाही असा सल्ला देखील त्यांनी दिला.या नारळी सप्ताह सोहळ्याला राक्षसभुवन ग्रामस्थांसह खोलेवाडी,विघनवाडी पिंपळ्याची वाडीसह पंचक्रोशीतील भाविकांनी तन मन धनाने सहकार्य केले.त्यामुळे नारळी सप्ताह मोठ्या उत्साही आणि भक्तिमय वातावरणात पार पडला.या वेळी श्री क्षेत्र श्रीराम संस्थान गोमळवाडाचे महंत भानुदास महाराज शास्त्री,श्री क्षेत्र ज्ञानेश्वर महाराज आश्रम दगडवाडीचे महंत नारायण महाराज ढिसले यांच्यासह नारायण गडाचे टाळकरी,गायनाचार्य मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

ग्रामस्थांचे सुंदर नियोजन

राक्षसभुवन ग्रामस्थ गेल्या दोन ते तीन महिन्यांपासून नारळी सप्ताहाच्या नियोजनाला लागलेले होते.सप्ताह काळात आलेल्या सर्व भाविकांना जेवण आणि पाण्याची व्यवस्था व्हावी म्हणून गावातील लहान मुलांपासून आबाल वृद्धांपर्यंत सर्व जण भाविकांच्या सेवेत हजर होते.त्यामुळे सुंदर आणि नीटनेटके नियोजन दिसून आले.

पान एक वरून

हिंदी भाषा सक्तीचा

मांडली आहे. आम्ही हिंदू आहोत पण हिंदी नाही आहोत! महाराष्ट्रावर हिंदीकरणाचा मुलामा द्यायचा प्रयत्न कराल तर महाराष्ट्रात संघर्ष अटळ आहे, असा इशाराच राज ठाकरे यांनी दिला आहे.राज्य शैक्षणिक संशोधन आणि प्रशिक्षण परिषदेने (एससीईआरटी) 'राज्य शालेय अभ्यासक्रम आराखडा २०२४' तयार केला असून मराठी आणि इंग्रजी माध्यमांच्या शाळांतील इयत्ता पहिली ते पाचवीच्या विद्यार्थ्यांना मराठी आणि इंग्रजीसह हिंदी ही तृतीय भाषा म्हणून सक्तीची करण्यात आली आहे. तर अन्य माध्यमांच्या शाळांमध्ये पहिली ते पाचवीसाठी माध्यम भाषा, मराठी आणि इंग्रजी अशा तीन भाषा असणार आहेत. या निर्णयानंतर आता महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेने आक्रमक भूमिका घेतली आहे.

चिकन विक्रीच्या वादातून

आरोपीने रेहानला उचलून थेट सिमेंटच्या नाल्यावर आदळले. डोक्याला गंभीर मार लागल्यामुळे रेहानचा घटनास्थळीच मृत्यू झाला.या प्रकरणी केज पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला असून अल्पवयीन आरोपीचा शोध सुरु आहे. या घटनेमुळे केजमध्ये खळबळ उडाली असून पोलीस अधिक तपास करत आहेत.

महावितरणला हायहोल्टेज

भीती दाखवून पैसे उकळण्याचा प्लॅन बनवला. त्याप्रमाणे हॉटेलची झडती घेऊन वीजचोरी पकडली व पावणे दोन लाख रुपये दंडाची भीती दाखवली. तडजोडीत ५० हजार रुपये स्विकारण्याचे मान्य केले. बीड एसीबीने सापळा रचला. कार्यकारी उपअभियंत्याच्या सांगण्यावरुन वायरमनने ही लाच खाजगी इसमाच्या स्वाधीन केली. याप्रकरणी माजलगाव ग्रामीण पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्याची प्रक्रिया सुरु आहे. ही कारवाई उपअधीक्षक शंकर शिंदे यांच्या उपस्थितीत सुरेश सांगळे, श्रीराम गिराम, भरत गारदे, खरसाडे, राठोड, हनुमान गोरे, गणेश म्हेत्रे, पुरी यांनी केली.

गांधी महाविद्यालयात पदवी

माजी विद्यार्थी प्रतिनिधी रामप्रसाद देशमुख यांनी महाविद्यालयाच्या या उपक्रमाचे कौतुक करून विद्यार्थ्यांना या कार्यक्रमात सहभागी करून घेतल्याबद्दल संस्थेचे आभार मानले.बी. फार्मसीचे प्राचार्य डॉ. सय्यद यांनी विद्यार्थ्यांना संभाषण कौशल्य विकसित करणे आवश्यक असल्याचे सांगीतले. नवनाथ पडोळे यांनी अध्यक्षीय समारोप केला. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन डॉ. वाय. बी. रसाळ यांनी तर आभार डॉ.अमोल कल्याणकर यांनी मानले. कार्यक्रमासाठी प्राध्यापक व प्राध्यापकेतर कर्मचा–यांनी परिश्रम घेतले.

परळीत ईव्हीएमसोबत

विमानतळावर आले आणि ते बीड पोलिसांना शरण जाणार आहेत. त्यापूर्वी त्यांनी माध्यमांशी संवाद साधला. यामध्ये धनंजय मुंडेपासून ते मुख्यमंत्री फडणवीसांपर्यंत आणि बीड पोलिसांपासून ते आयएएस–आयपीएस अधिका–यांपर्यंत सगळ्यांवर रणजीत कासले यांनी आरोप केले आहेत.रणजीत कासले यांनी या आधी व्हीडीओच्या माध्यमातून धनंजय मुंडे यांच्यावर कराडचा एन्काऊंटर करण्यासाठी कोट्यवधींची ऑफर दिल्याचा आरोप केला होता. त्यानंतर त्यांना निलंबित करण्यात आले होते. त्यांच्यावर गुन्हाही दाखल करण्यात आला. आता रणजीत कासले हे पोलिसांना शरण जात आहेत. वाल्मिक कराडला अटक झाल्यानंतर त्यांच्यावर ३०२ कलम लागले. त्यामुळे आपणही त्यामध्ये अडकू या भीतीने धनंजय मुंडेंनी कराडच्या एन्काउंटरची ऑफर दिली होती असा आरोप रणजीत कासले यांनी केला.

परळीत आत्मक्लेश

जिल्हा अध्यक्ष राहुल भैया सोनवणे साहेब , पक्ष निरीक्षक अमरजी खानापुरे साहेब यांच्यासह वरीष्ठ पदाधिकारी उपस्थित राहणार आहेत.तरी परळी तालुका व शहर कार्यक्षेत्रातील सर्व आजी माजी पदाधिकारी, कार्यकर्ते, इच्छुक सहकाऱ्यांनी वेळेत उपस्थित राहावे असे आवाहन प्रभारी शहराध्यक्ष बहादूरभाई यांनी केले आहे.

धनादेश न वटल्याने

नंतर कविता देशमाने यांच्या विरोधात पार्वती साळवे यांनी ॲड.ए.जे.सुतार आणि ॲड.वंदना वाघमारे(साळवे)यांच्या मार्फत मा.सहावे प्रथमवर्ग न्यायदंडाधिकारी यांच्या न्यायालयात तक्रार दाखल केली त्यानंतर दि.०८ एप्रिल २०२५ रोजी अंतीम सुनवाई होवून आरोपी यांना १ वर्ष कारावासाची शिक्षा व ६ लाख रुपये तसेच सदरील रक्कमेवर तक्रार दाखल केल्यापासून ६% व्याज देण्याचा आदेश न्यायालयाने दिला आहे.यावेळी फिर्यादीच्या बाजूने ॲड.ए.जे.सुतार आणि ॲड.वंदना वाघमारे (साळवे)यांनी काम पाहिले त्यांना ॲड.सरपते, ॲड.सोळंके, ॲड.फारुक, ॲड.सायली सुतार यांचे सहकार्य लाभले.

वक्फ कायद्यातील दोन

त्याशिवाय, वक्फ बोर्डानं एखादी मालमत्ता वक्फ बोर्डाची असल्याचं जाहीर केलं असेल, तर त्यात पुढील सुनावणीपर्यंत हस्तक्षेप करणार नाही. या भूमिकेवर सर्वोच्च न्यायालयानं मंजुरी दिली असून येत्या ७ दिवसांत केंद्र सरकारला या मुद्द्यांवर भूमिका सादर करण्याचे निर्देश दिले आहेत.भारताचे सरन्यायाधीश संजीव खन्ना, न्यायमूर्ती संजय कुमार व न्यायमूर्ती के. व्ही. विश्वनाथन यांच्या खंडपीठासमोर या याचिकेवर सुनावणी झाली. या सुनावणीत कायद्याच्या विरोधात याचिकाकर्त्यांच्या वतीने ज्येष्ठ वकील राजीव धवन, कपिल सिब्बल, अभिषेक मनू सिंघवी, सी. यू. सिंह, राजीव शाकधर, संजय हेगडे, हझेफा अहमदी व शादान फरासत या वकिलांनी बाजू मांडली. तर केंद्र सरकारच्या वतीने सॉलिसिटर जनरल तुषार मेहता, ज्येष्ठ वकील राकेश द्विवेदी व रणजित कुमार यांनी बाजू मांडली.

पान सहा वरून

शिवसंग्राम खचणार अन्

होता आणि आज देखील अभिमान आहे आणि आपल्या जोरावरच येणाऱ्या काळात शिवसंग्राम खचणार नाही, संपणार नाही आणि थांबणार देखील नाही, जोमाने कामाला लागा येणाऱ्या स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या निवडणुका शिवसंग्राम ताकतीनिशी लढणार असल्याचे मत त्यांनी यावेळी मांडले.याप्रसंगी शिवसंग्राम प्रदेश उपाध्यक्ष प्रभाकर कोलंगडे नारायणराव काशीद, नितीन शेठ कोटेचा, एमआयएम जिल्हाध्यक्ष शेख शफिक भाऊ, शिवसंग्राम जिल्हाध्यक्ष प्रा. सुभाष जाधव, अनिल घुमरे, सुहास पाटील, पत्रकार प्रमोद कुलकर्णी, रामदास नाईकवाडे, सचिन कोटूळे, पंडितराव माने, नामदेव गायकवाड, उत्तमराव पवार, सुनील कुटे ,प्रा. फाटक सर, ज्ञानेश पानसंबळ, मनीषाताई कुपकर, गुरसाळे महाराज, कुतुब भाई, विठ्ठलराव ढोकणे, राजेंद्र आमटे आदी सह शिवसंग्राम चे कार्यकर्ते, पदाधिकारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

निर्घृण हत्येने मन सुन्न

व्यक्त केल्या आहेत. आगे हे भाजपचे धडाडीचे कार्यकर्ते होते, संघाचे संस्कार त्यांचेवर असल्याने प्रत्येकाच्या मदतीला धावून जाण्याचा त्यांचा स्वभाव होता. माझ्या लोकसभा निवडणुकीत बुथ विस्तारक म्हणून अतिशय महत्वाची जबाबदारी त्यांनी खूप मेहनतीने पार पाडली. अशा मनमिळावू कार्यकर्त्याची अशा प्रकारे निर्घृण हत्या झाली हे ऐकून मनाला खूप वेदना झाल्या. या घटनेचा मी तीव्र निषेध करते. जिल्हयात आल्यानंतर पहिल्यांदा त्यांच्या पत्नी व कुटुंबाची भेट घेणार आहे. त्यांच्यावर कोसळलेल्या दुःखात माझा परिवार सहभागी आहे. आगे यांच्या कुटुंबाची जबाबदारी मी घेणार असून त्यांना सर्वतोपरी मदत करेल असं ना. पंकजाताई मुंडे यांनी म्हटलं आहे.

तलावाडा येथे जयभिम

सभा घेण्यात आली येथील भीमसैनिक संदीप मधुकर डोंगरे, विजय सजीवन डोंगरे, रोहन माणिक डोंगरे, गोविंद दिलीप करडे, रतन राजू डोंगरे, प्रतिक दिलीप भोले, सुमेध राजू आठवले, करण विष्णू डोंगरे, यांनी उन्हाची दाहकता लक्षात घेत अभिवादन करण्यासाठी येणारे सर्वांसाठी स्वतः खर्च करून थंड पाण्याचे जार, व खिचडी पुलाव सर्वांना वाटप करून शेवटच्या अनुयायापर्यंत वाटप केले असून त्या ठिकाणी कुणालाही उपाशीपोटी जाऊ दिले नसून या तरुणांच्या परिसरात कौतुक होत आहे.

अग्निशमन सेवा सप्ताह

मार्गदर्शन केले, कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक देवळाली नगरपरिषदेचे भारत साळुंके साहेब यांनी केले.अध्यक्ष सूचना पराग कुलकर्णी यांनी केली, अनुमोदन विलास गडाख यांनी केले, यावेळी उत्कृष्ट अग्निशमन कर्मचारी व अधिकारी यांना मेडल देऊन गौरविण्यात आले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन व समारोप अग्निशमन प्रमुख राजेंद्र पवार यांनी केला. हा कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी राहुरी नगरपरिषदेचे विलास गडाख, बाळासाहेब पवार, नंदू मोरे, बाळासाहेब गारुडकर, अमोल गिरगुने, आशिष गायकवाड, भरत गायकवाड, संतोष त्रिभुवन आदींनी परिश्रम घेतले.

लोणारमध्ये काँग्रेसकडून मोदींचा

तहसिल समोर निषेध आंदोलन करुन नायब तहसीलदार परळीकर मॅडम यांना निवेदन देण्यात आले यावेळी तालुकाध्यक्ष राजेश मापारी, शहराध्यक्ष शेख समद शेख अहमद माजी जिल्हा सरचिटणीस साहेबराव पाटोळे, ज्येष्ठ नेते प्रकाश धुमाळ, माजी नगराध्यक्ष भूषण मापारी, माजी पंचायत समिती सभापती ज्ञानेश्वर चिभडे, युवक काँग्रेस जिल्हाध्यक्ष अनिकेत मापारी,ज्येष्ठ नेते प्रदीप संचेती, अल्पसंख्यांक तालुका अध्यक्ष तोफिक कुरेशी, माजी शहराध्यक्ष नितीन शिंदे, माजी नगरसेवक प्राध्यापक सुदन कांबळे, माजी नगरसेवक शेख रऊफ भाई, माजी नगरसेवक शेख करामत शेख गुलाब, शहर काँग्रेस उपाध्यक्ष शंकर हेंद्रे, ओबीसी सेल शहराध्यक्ष अंबादास इंगळे, शेख अफसर शेख तुराब, युवक काँग्रेस शहराध्यक्ष विकास मोरे, शुभम चाटे, शेख तसलीम, गजानन माघाडे,काँग्रेस पक्षाचे पदाधिकारी कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थित होते

परळीमध्ये राशप गटाची

शरदचंद्र पवार पक्षाने देशाच्या संसदेत व महाराष्ट्राच्या विधानसभेत अन्याय अत्याचाराच्या विरोधात आवाज उठवला. वाढती गुन्हेगारी व बिघडत असलेलं सामाजिक सौहार्द याबाबत चिंता व्यक्त केली. काळे धंदे, खंडणीतुन होत असलेल्या हत्यांची मालिका,फोफावलेली गुन्हेगारी या विरोधात आवाज उठवण्याचे काम राष्ट्रवादी शरदचंद्र पवार पक्षाच्या लोक प्रतिनिधी नी केले. परळी व परिसर दहशत मुक्त झाला पाहिजे, सामान्य माणूस निर्भयपणे जगला पाहिजे. भयभीत जनतेला विश्वास देण्यासाठी राष्ट्रवादी शरदचंद्र पवार पक्षाच्या प्रत्येक कार्यकर्त्यांनी पुढाकार घेऊन आधार दिला पाहिजे. सामाजिक शांतता प्रस्थापित करणे करीता अग्रेसर होवुन, सातत्याने प्रयत्न करवेत. आगामी स्थानिक स्वराज्य संस्था निवडणुका मध्ये आपल्या पक्षाची एकजूट व मजबूत ताकत वाढवण्या साठी कार्यकर्त्यांनी कामाला लागले पाहिजे. या अनुषंगाने मार्गदर्शन करण्यासाठी परळी तालुक्यातील कार्यकर्त्यांची व्यापक बैठक आयोजित केली आहे.नव्या जुन्या सर्व कार्यकर्त्यांना विश्वासात घेऊन नवीन पदाधिकारी यांच्या निवडी काही दिवसात होणार असल्याची माहिती जिल्हध्यक्ष राजेंद्र मस्के यांनी दिली आहे.

मानवतावादी कवी संमेलनाचे

मा.प्र.सृ. सा. प. छत्रपती संभाजीनगर हे करतील कवी संमेलनात प्रामुख्याने मराठवाड्यातील नामवंत आमंत्रित कवींचा सहभाग होणार आहे आभार प्रदर्शन विठ्ठल तुपे तालुका सचिव मा. प्र. सृ. सा. प. शिरूर कासार जिल्हा बीड हे करतील तरी मानवतावादी साहित्यिक व साहित्य रसिकांनी या कार्यक्रमास उपस्थित राहावे असे नम्र अभिवादन साहित्य परिषदेचे पदाधिकारी धी.सुनील गायकवाड धी. राजू वाघमारे योगीराज कोचाडे प्रा.अरुण कांबळे बनपुरीकर सुभाष गवळी प्रा. डॉ. बाबासाहेब जावळे इत्यादींनी केलेले आहे.

मांजरा धरण पाणी पुरवठेची

दरम्यान ५६ कोटी ४७ लाख रुपयाची थकबाकी वसुल करण्यासाठी नियुक्त केलेल्या वसुली पाथकाने ३१ मार्च अखेर एकूण ७ कोटी ६८ लाख २१ हजार रुपयाची वसुली केली असल्याची माहिती लातूर पाटबंधारे विभाग क्रमांक १ चे कार्यकारी अभियंता अ.न. पाटील यांनी दिली आहे.

संपादक : **बाळासाहेब भगवान मस्के**, कार्यकारी संपादक : **सुनिल मसू डोंगरे**

हे दैनिक प्रकाशक,मुद्रक,मालक,संपादक बाळासाहेब भगवान मस्के यांनी बी.एम.प्रिंटर्स ॲन्ड पब्लिकेशन, बीड, ता.जि.बीड येथे छापून दैनिक बीड पुण्यभूमी तहसीलच्यामागे, डीपी रोड बीड (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले.
(अंकात प्रकाशित झालेल्या मजकुरातील मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही.) न्यायलयीन वाद बीड न्यायकक्षेत दुरध्वनी–०२४४२–२९९०८४,ई-मेल-beedpunyabhumi@gmail.com

Daily Beed punyabhumi hews paper owner, publisher, Edit Balasaheb Bhagwan Maske has printed at B.M. printexs, behing the tehsil, dp road (Maharashtra) 431122
Published at daily Beed Punyabhumi office, behing the tehsil, dp road, beed -431122 Phone No. (02442)299084, Email-beedpunyabhumi@gmail.com

महाबोधी महाविहार मुक्ती आंदोलन स्वाक्षरी मोहीम

कल्याण : बुद्धगया महाबोधी महाविहार मुक्ती आंदोलनासाठी स्वाक्षरी मोहिमेची सुरुवात करण्यात आली आहे. या मोहिमेचा उद्देश्य बोधगया महाविहार कायदा १९४९ रद्द करावे, महाबोधी महाविहाराचे संपूर्ण व्यवस्थापन बौद्ध समाजाच्या ताब्यात देण्याची मागणी आहे. या मोहिमेची सुरुवात सूर्या शाळेजवळील रत्न सागर बुद्ध विहारमधील तथागत गौतम बुद्ध आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या प्रतिमांना हार अर्पण करून करण्यात आली. सम्यक विद्यार्थी आंदोलन राज्य प्रवक्ते रुपेश हुंबरे यांच्या पुढाकारातून स्वाक्षरी मोहीम राबविण्यात आली. या उपक्रमाला सर्व स्तरातील नागरिकांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला. विभागातील बहुसंख्य महिला, पुरुष आणि विद्यार्थ्यांनी स्वाक्षरी करून या आंदोलनाला पाठिंबा दर्शविला. या स्वाक्षरी मोहिमेत वंचित बहुजन महिला आघाडीचे ठाणे जिल्हा अध्यक्ष माया कांबळे, निलम तांबे, शितल तांबे, कल्याण पूर्व युवा आघाडी अध्यक्ष प्रकाश घोंगडे, प्रफुल्ल साळवे, गणेश शिंदे, देवानंद कांबळे, विक्रांत इंगळे, डी. एम. गायकवाड, अनिल खरात, भारतीय बौद्ध महासभेचे विठ्ठल मस्के, अशोक हुंबरे आणि इतर पदाधिकारी व कार्यकर्ते उपस्थित होते.

ठाणेकरांनो पाणी जपून वापरा, पाणी बचत करा...

महापालिकेचे नागरिकांना आवाहन

◆ ठाणे (प्रतिनिधी):

सध्या तीव्र उन्हाळा असल्याने धरणातील पाण्याची पातळी दिवसेंदिवस कमी होत आहे. तसेच विहिरी व कूपनलिकांच्या पाण्याच्या पातळीत मोठ्या प्रमाणात घट झालेली आहे. पावसाळा सुरू होईपर्यत तीव्र पाणीटंचाई निर्माण होऊ नये यासाठी नागरिकांनी पाण्याचा काटकसरीने वापर करून पिण्याच्या पाण्याचा वापर गाड्या धुणे, व नळ सुरू ठेवून काम करणे टाळावे व पाण्याची बचत करावी असे आवाहन ठाणे महापालिकेच्या पाणीपुरवठा विभागाच्या वतीने करण्यात आले आहे.

शक्यतो गाड्या धुऊ नयेत त्याऐवजी बोअरवेलच्या पाण्याने ओल्या कपड्याने गाड्या पुसाव्यात. अंगणात शक्यतो पाणी मारू नये, नळ सुरू ठेवून कपडे धुणे, भांडी घासणे, दाढी करणे टाळावे. घरातील नळांची गळती दुरुस्त करावी. तसेच सोसायटीतील गळकी टाकी, पाईप, व्हॉल्व्ह दुरुस्त करावेत. इमारतीच्या छतावरील टाकी ओव्हरफ्लो होणार याची दक्षता घ्यावी, अन्यथा याबाबत तक्रारी प्राप्त झाल्यास अथवा तसे आढळून आल्यास संबंधीत इमारतीचे / सोसायटीचे नळ कनेक्शन खंडीत करण्यात येईल. शक्यतो रोज आंघोळीसाठी शॉवर व बाथटबचा वापर करू नये. स्वच्छतागृहामध्ये डुअल फ्लशचा वापर करावा. इमारतीतील जिने धुण्यासाठी पिण्याचे पाणी वापरु नये.

पाण्याचा अनावश्यक साठा करु नये व साठा केलेले पाणी रोज सकाळी ओतून देण्याची सवय बंद करावी. इमारती/ सोसायटी/ संकुलांमधील तरण तलावास पिण्याचे पाणी वापरू नये व वारंवार पाणी बदलण्यात येऊ नये. शक्यतो आठवड्यातील पाच दिवस धुण्यायोग्य सगळे कपडे एकत्र करून एकाच दिवशी धुवावेत. इतर दिवशी गरज पडल्यास दररोज लागणारे छोटे कपडे हाताने कमी पाण्यात धुवावेत. कपडे धुण्याचे मशीन आठवड्यातून एकदा किंवा अगदी आवश्यक असेल तेव्हा दोनदाच आणि ते पूर्ण क्षमतेने वापरावे असे केल्यास पाण्याची बचत व मशीनचा पूर्ण क्षमतेने वापर होण्यास मदत होईल. त्याचप्रमाणे कपडे धुण्याचे मशीन किंवा हाताने कपडे धुऊन निर्माण होणारे निरुपयोगी पाणी साठवण करून पुढचे दोन दिवस फ्लश, बाथरूम धुणे, फरशी पुसणे, गाड्या धुणे व बगीचा आदीसाठी वापरावे. 'पाणी अनमोल आहे, पाण्याचा प्रत्येक थेंब वाचवा, पाणी वाचवा, पाण्याचा अपव्यय/ नासाडी टाळा' असे आवाहन ठाणे महापालिकेच्या वतीने करण्यात आले आहे.

जिमकडे कल्याण-डोंबिवली महापालिकेचे दुर्लक्ष

केडीएमसीच्या सावळाराम महाराज क्रीडा संकुलाची दुरवस्था

◆ कल्याण (प्रतिनिधी) :

कल्याण-डोंबिवली महापालिकेच्या डोंबिवलीतील सावळाराम महाराज क्रीडा संकुलामधील ओपन जिममधील सर्व व्यायामाचे साहित्य हे गेल्या वर्षभरापासून नादुरुस्त अवस्थेत आहेत. काही जिमच्या साहित्याचे नट, बोल्ट, शाफ्ट निघाले आहेत. तसेच पाय ठेवून व्यायाम करायचे जिमचे पॅडल नसल्याने नागरिकांना त्याचा मोठा त्रास सहन करावा लागत आहे. काही जिमचे जमिनीतील उभे केलेले लोखंडी पोल सैल झाले आहेत. यामुळे येथे एखादी दुर्घटना होऊ शकते. मात्र या संपूर्ण संकुलाकडे महापालिकेचे दुर्लक्ष होत असल्याने नागरिकांकडून संताप व्यक्त होत आहे.

विशेषकरून येथे ज्येष्ठ नागरिक येऊन सकाळ-संध्याकाळ व्यायाम करतात. यापैकी अनेक व्यायाम कसरतकारांनी केडीएमसी कार्यालयात अधिकार्यांकडे जावून तोंडी, लिखित तक्रारी केल्या. हे अधिकारी वर्ग कधीकधी याच क्रीडा संकुलात कामासाठी येत जात असतात तेव्हा याच जिमची दुर्दशा ते पाहत असतात; परंतु त्यांच्यापैकी कोणीही येथील तक्रारीची दखल घेऊन अद्याप यावर कार्यवाही केली नाही. या संकुलात नियमित येणारे ज्येष्ठ नागरिक सुनील शेवडे यांनी याची लिखित तक्रार महापालिकेकडे सहा महिन्यापूर्वी केली होती आणि त्यानंतर त्यांनी सतत पाठपुरावा करूनही साधी कुठलीही कार्यवाही महापालिकेकडून अद्याप झाली नाही. सुनील शेवडे यांनी महापालिकेचा संबंधीत अधिकारी यांना आठवणीसाठी फोन केला, तर ते आता त्यांचा फोनही उचलत नाहीत.

दुसरे एक ज्येष्ठ नागरिक अनिल सुदामे यांनीही तोंडी तक्रारी अनेकदा केल्या आहेत, त्यांच्यासह अनेकांनी याबद्दल नाराजी व्यक्त केली. हे ओपन जिम काही वर्षांपूर्वी मोठ्या दिमाखात स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी उद्घाटन करून लोकार्पण केले होते. दुर्दैवाने त्यानंतर त्याची देखभाल दुरुस्ती कल्याण-डोंबिवली महापालिकेकडून होत नसल्याने कमीतकमी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी यात लक्ष घालणे जरुरी होते. मात्र शहरात मोठे मोठे मेट्रो, काँक्रीट रोडसारखे प्रोजेक्ट करणारे व स्मार्ट सिटीची भाषा करणाऱ्या आपल्या शासनाला आणि महापालिकेला काही हजार, लाखात असणारी ही शुल्लक दुरुस्ती ते करू शकत नाही ही लाजिरवाणी गोष्ट आहे व याचे आश्चर्य सर्वांना वाटते. सूत्रांकडून मिळालेल्या माहितीनुसार केडीएमसीने ओपन जीम साहित्य दुरुस्ती देखभाल साठी लाखोंचे टेंडर काढले असून कंत्राटदाराकडून का काम केले जात नाही. यामध्ये कुणाचं चागंभल होत आहे. असा सवाल यानिमित्ताने उभा ठाकला आहे. याबाबत उपायुक्त संजय जाधव यांच्याशी संपर्क साधला असता त्यांनी सांगितले की, तक्रार प्राप्त झाल्यानंतर तातडीने दखल घेत ओपन जीम साहित्य दुरुस्ती करून जीपीएस फोटो टॅगिंग केले जाते.

वेचक

केडीएमसी मुख्यालयावर सफाई कामगारांचा आक्रोश मोर्चा

कल्याण : सफाई कामगारांच्या विविध प्रश्नांसाठी कल्याण डोंबिवली महानगरपालिका मुख्यालयावर अखिल भारतीय सफाई मजदूर काँग्रेसच्या नेत्तृत्वाखाली सफाई कामगारांचा आक्रोश मोर्चा काढण्यात आला. आज सकाळी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर उद्यान, म. फुले चौक येथून या मोर्चाला सुरवात होऊन महानगरपालिका मुख्यालयावर मोर्चा धडकला.

केडीएमसीमध्ये कामगारविरोधी निर्णय सफाईच्या कामासाठी एकूण ७ प्रभागात चेन्नई पॅटर्नच्या माध्यमातून मोठा ठेका सफाई कामात आणण्याचा घातकी निर्णय घेण्यात आला आहे. सफाईचे काम हे १२ माही दैनंदिन काम असल्यामुळे त्यात ठेका आणता येत नाही तसेच कॉन्ट्रॅक्टर रेग्युलेशनाईज ॲन्ड ऑबोलाइजेशन ॲक्ट १९७० प्रमाणेसुद्धा अशा पद्धतीने ठेकेदारीप्रथा आणणे गैरकृत्य आहे. यासाठी महाराष्ट्र शासन कामगारमंत्री तसेच लेबर कमिशनर यांच्याकडे रितसर तक्रार नोंदविण्यात आली. मुख्य सचिव नगरविकास प्रधान सचिव यांच्याकडे संबंधित प्रकरणावर पत्रव्यवहार करून केडीएमसीच्या सफाई कामगारविरोधी धोरणावर नियंत्रण ठेवण्याच्या बाबतीत संघटनेने लेखी प्रस्ताव सादर केलेला आहे. डीएमसीने त्वरित हा ठेका रद्द करावा व रोजंदारी सफाई कामगारांची नियुक्ती करावी अशी मागणी अखिल भारतीय सफाई मजदूर काँग्रेस युनियनच्या माध्यमातून आयुक्तांना करण्यात आली. या मोर्च्यांचे नेतृत्व ज्येष्ठ कामगार राष्ट्रीय नेते चरणसिंह टाक यांनी केले.

मराठी शाळेच्या खाणीत घडतोय वैज्ञानिक

कल्याण : टाकाऊ वस्तूंपासून टिकाऊ वस्तू बनवत महात्मा गांधी विद्यालयातील अर्जुन राठोड या विद्यार्थाने त्याच्यातील बाल वैज्ञानिकाची चुणूक दाखवली. मराठी शाळेच्या या खाणीत वैज्ञानिक हिरा घडत असल्याची चर्चा शाळेच्या शिक्षकांमध्ये रंगली आहे.

रेल चाईल्ड संस्था, कल्याण संचलित महात्मा गांधी विद्यामंदिर प्राथमिक शाळा डोंबिवली, या शाळेत अर्जुन राठोड या विद्यार्थ्याचा इयत्ता चौथीमध्ये प्रवेश घेतला. अतिशय खेळीमेळीच्या वातावरणात अर्जुनची शाळा सुरू झाली. अर्जुन राठोड याने तर्कशुद्ध विचारसरणीने वैज्ञानिक दृष्टिकोन उपजत असल्याने त्याने स्वतः टाकाऊपासून टिकाऊ नऊ प्रतिकृती तयार केल्या. यामध्ये चॉकलेट मशीन, एटीएम मशीन, वॉटर फिल्टर मशीन, पेप्सी मशीन, भारताचा नकाशा, हवेचा कुलर, चांद्रयान, शेतीला ठिबक सिंचनद्वारे पाणीपुरवठा आदींचा समावेश आहे.

कळव्यात एमसीएचे रजिस्ट्रेशन केंद्र सुरू

ठाणे : ठाणे जिल्ह्यातील क्रिकेट पटूंना एमसीएमध्ये नावनोंदणी करण्यासाठी थेट वानखेडे स्टेडियम गाठावे लागत होते. आता ही अडचण दूर झाली आहे. एमसीएचे सदस्य , आमदार डॉ. जितेंद्र आव्हाड यांच्या पाठपुराव्याने एमसीएचे नोंदणी केंद्र कळव्यातील खारलँड मैदानात सुरू करण्यात आले.

दरम्यान, या मैदानात एमसीएची निवड चाचणी सुरू असून या चाचणीसाठी सुमारे ६०० क्रिकेटपटूंनी आपली हजेरी लावली. कळवा रेल्वे स्टेशनपासून अगदी जवळ असलेल्या खारलँड मैदान हे ठाणेकर क्रिकेटपटूंची पंढरी आहे. या मैदानात प्रशिक्षण घेणाऱ्या अनेक क्रिकेटपटूंनी एमसीएच्या अनेक स्पर्धा गाजवल्या आहेत. हे मैदान रेल्वे स्टेशनपासून जवळ असल्याने येथे निवड चाचणी घेण्यात यावी, अशी भूमिका डॉ. जितेंद्र आव्हाड यांनी मांडली होती. त्यानंतर येथे निवड चाचणीला सुरुवात करण्यात आली. सध्या एमसीएचे अधिकृत प्रतिनिधी दर्शन भोईर यांच्या मार्गदर्शनानुसार संग्राम शिर्के, नितीन पालांडे, चंद्रकांत भाटकर, कुलदीप यादव, सुशील मापुस्कर आणि समीर मांजरेकर या प्रशिक्षकांच्या उपस्थितीत १४ वर्षांखालील मुले आणि १७ वर्षांखालील मुली यांची निवड चाचणी सुरू आहे, अशी माहिती विरेश तावडे यांनी दिली.

'पावसाळ्यापूर्वी गॅस जोडणीचे काम पूर्ण करणार'

◆ ठाणे (प्रतिनिधी):

आमदार संजय केळकर यांनी ठाण्यातील विश्रामगृहात ठाण्यातील विविध गृहसंकुलातील प्रतिनिधी व महानगर गॅस अधिकाऱ्यांची एकत्रित बैठक घेतली. या बैठकीला महानगर गॅसचे व्यवस्थापक प्रदीप के. एन., आकाश जाधव, आकाश गवळी, निलेश कोळी, सचिन शिनगारे, राकेश जैन, रवी रेड्डी व गृहसंकुलातील नागरिक उपस्थित होते.

ठाण्यातील खारकर आळी, माजिवडा, चरई, कोळीवाडा आदी विविध भागातील गॅस विषयाबाबत तसेच महानगर गॅसच्या सुरू असलेल्या कामाबाबत, नवीन गॅस जोडणी बाबत आ. केळकर यांनी या बैठकीत आढावा घेतला. गेल्या दोन वर्षांत ठाण्यातील विविध भागातील माझ्या सहकाऱ्याना बरोबर घेऊन आतापर्यंत ४९९२ प्लॅट धारकांना महानगर गॅस जोडणी करण्यात आली आहे. ठाणे शहर वाढत आहे, पुनर्विकास होत आहे. विकासक इमारती बांधून निघून जातात; परंतु नंतर तेथील रहिवाशांना आवश्यक बाबींकरिता झगडत राहावे लागते. त्यातील गॅसच्या संदर्भात आम्ही अशी रचना केल्यामुळे लाखो लोकांना कसा लाभ मिळेल हे बघतो आणि आता पावसळ्यापूर्वी १५ इमारतीना गॅस जोडणीचे काम पूर्ण होईल असे सांगितले.

या बैठकीमध्ये निलेश कोळी यांनी जरिमरी पोलीस वसाहत आणि टॉवर यामध्ये राहणाऱ्या पोलीस कुटुंबीयांना मोफत पाईप गॅस जोडणी करून द्यावी अशी मागणी केली आ. केळकर यांच्याकडे निवेदनाद्वारे केली आसता त्यावर तांत्रिक बाबींचा आढावा घेऊन सकारात्मक कारवाई करू असे महानगरच्या अधिकाऱ्यांनी आ. केळकर यांना आश्वासन दिले.

महापालिकेच्या शाळांमधील पाण्याच्या टाक्या अस्वच्छ

◆ ठाणे (प्रतिनिधी) :

ठाणे महापालिकेच्या शाळांना ज्या टाक्यांमधून पाणीपुरवठा केला जातो, टाक्यांची स्वच्छता होणे अपेक्षित असताना वर्षभर टाक्यांची स्वच्छता होत नसल्याचे समोर आले. ठाणे महापालिकेच्या एकूण ६४ शाळा असून या शाळांमध्ये ३६ टाक्या बसवण्यात आल्या. याच टाक्यांमधील पाण्याचा वापर शाळांमधील विद्यार्थी, शिक्षक करत आहे. या टाक्यांची स्वच्छता आणि देखभालीची जबाबदारी ठाणे महापालिकेवरच असून सहा महिन्यांनी या टाक्यांची स्वच्छता होणे अपेक्षित असताना गेल्या वर्षभरापासून या टाक्यांची स्वच्छता झाली नसल्याचे उघड झाले आहे. स्वतः शाळांनीच याबाबत पालिका प्रशासनाकडे तक्रारी केल्या आहे. काही शाळांनी, तर याबाबत कचरा व गाळ असल्याच्या तक्रारी केल्या असून शिक्षण विभागाने ठाणे महापालिकेला पत्र दिले आहे.

शाळांच्या तक्रारीनंतर आता पालिकेच्या वतीने ३६ शाळांच्या स्वच्छतेचा प्रस्ताव तयार करण्यात आला आहे. जमिनीखालील आणि जमिनीवरील टाक्या या प्रस्तावानुसार स्वच्छ करण्यात येणार आहे. या टाक्यांच्या स्वच्छतेसाठी ३० लाख ८७ हजारांचा खर्च अपेक्षित आहे. यासंदर्भात लवकरच निविदा मागवण्यात येणार असल्याची माहिती ही पालिका प्रशासनाकडून देण्यात आली आहे.

बदलापूरमध्ये संविधान उद्यानाचे लोकार्पण

◆ बदलापूर (प्रतिनिधी) :

भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या १३४व्या जयंतीनिमित्त संविधान उद्यानाचे लोकार्पण आमदार किसन कथोरे यांच्या हस्ते करण्यात आले. यावेळी बोलताना ते म्हणाले की, भारतीय जनता पार्टीच्या नगरसेवक कशाप्रकारे काम करतात याचे ज्वलंत उदाहरण म्हणजे हे संविधान गार्डन आहे, अशा शब्दात आमदारांनी माजी नगराध्यक्ष राजेंद्र घोरपडे यांचे कौतुक केले. ते पुढे म्हणाले संविधानाचे महत्त्व बालपणापासून नव्या पिढीपर्यंत पोहोचावे, या उद्देशाने या उद्यानाची उभारणी करण्यात आली आहे. यावेळी जिल्हा महामंत्री संभाजी शिंदे, बदलापूर शहराध्यक्ष शरद तेली, माजी नगरसेवक रुचिता घोरपडे, स्वामी डार्विन, तात्यासाहेब सोनवणे तसेच श्रावस्ती बुद्ध विहार समितीचे पदाधिकारी उपस्थित होते.

श्रावस्ती बुद्ध विहारलगत असलेल्या मोकळ्या जागेत कुळगाव बदलापूर नगर परिषदेच्या माध्यमातून संविधान उद्यानाची उभारणी करण्यात आली. उद्यानात संविधान स्तंभ व त्याखाली भारतीय राज्यघटनेची उद्देशिका कोरण्यात आली आहे. उद्यानाच्या चारी बाजूंनी संरक्षक भिंत,आकर्षक रंगरगोटी,चवदार तळे सत्याग्रह, पुणे करार, काळाराम मंदिर सत्याग्रह असे महत्त्वाचे प्रसंग दर्शविणारे चित्र शिल्पही तयार करण्यात आले.

श्रावस्ती बुद्ध विहार समितीकडे या उद्यानाची जबाबदारी सोपविण्यात येणार असून त्यासाठी त्यांना नगर परिषदेमार्फत सहकार्य केले जाणार असल्याचे राजेंद्र घोरपडे यांनी सांगितले. दरम्यान, राजेंद्र घोरपडे यांच्या संकल्पनेतून हेंद्रेपाडा परिसरात उभारण्यात आलेली आर्ट गॅलरी, क्रीडांगण, स्वामी विवेकानंद अभ्यासिका, उद्याने अशी विकासकामे त्यांच्या विकासाभिमुख दृष्टीची प्रचिती देत असून भविष्यात शहरासाठी उत्तमोत्तम प्रकल्प, उपक्रम राबविण्याचा प्रयत्न राहील, अशी ग्वाही त्यांनी दिली आहे.

दोन तासांत चोरीच्या गुन्ह्याचा छडा लावून आरोपीला अटक

मुरबाड : मुरबाड पोलीस ठाण्यात घरफोडीचा गुन्हा दाखल करण्यात आला होता. सदर गुन्ह्या कामी ठाणे ग्रामीण पोलीस अधीक्षक डॉ. डी एस स्वामी तसेच पोलीस उपविभागीय अधिकारी जगन्नाथ शिंदे यांच्या मार्गदर्शनाखाली वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक संदीप गीते यांच्या टीमने घरफोडीचा तपासाच्या आनुषंगाने पोलीस उपनिरीक्षक विशाल पवार पोलीस नाईक तडवी, पोलीस नाईक गावडे, पोलीस नाईक देवरे यांना वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक संदीप गीते यांनी सूचना दिल्या. अवघ्या दोन तासाच्या आत घरफोडीतील आरोपी भाऊ घुडे यास मुद्देमालासह अटक करण्यात आले. या कामगिरीमुळे मुरबाड पोलिसांचे सर्वत्र कौतुक होत आहे.

पोलीस आयुक्तालयाने केले बॉडीवॉर्न कॅमेऱ्यांचे वाटप

◆ भाईंदर (वार्ताहर) :

वाहतूक पोलीसांना अधिक प्रभावीपणे आपले कर्तव्य करण्यासाठी आधुनिक तंत्रज्ञानाने तयार केलेल्या बॉडीवॉर्न कॅमेऱ्यांचे मीरा-भाईंदर, वसई-विरार पोलीस आयुक्तालयाने मुख्यमंत्र्यांच्या सात कलमी कार्यक्रमांतर्गत वाटप केले आहे.

मीरा-भाईंदर, वसई-विरार पोलीस आयुक्त मधुकर पांडे यांनी पत्रकार परिषदेत माहिती देताना सांगितले की, डिजिटल युगात वाहतूक पोलीसांना अधिक प्रभावीपणे आपले कर्तव्य करण्यासाठी तंत्रज्ञानाचा वापर करून बॉडीवॉर्न कॅमेरा या उपकरणाचा वापर सुरू करण्यात येत आहे. उपकरण वेअरेबल ऑडिओ व्हीडिओ किंवा फोटोग्राफिक रेकॉर्डिंग सिस्टम असून सदर उपकरणाच्या माध्यमातून वाहतूक पोलीस एकमेकांशी सहजपणे जोडले जाणार आहे. पोलिसांना घटनास्थळावरिल घटना व्हीडिओ ऑडीओ रेकॉर्ड करता येणार आहे. उपकरण पोलिसांच्या छातीवर, खांद्यावर किंवा कमरेला लावलेले असेल. सध्या २० कॅमेऱ्यांचे वाटप करण्यात येत असून २०० कॅमेऱ्यांचे वाटप करण्यात येणार आहे.

पोलीस अधिकारी व अंमलदारांचे ठिकाण समजण्यासाठी, वाहतूक नाके, महामार्ग किंवा इतर संवेदनशील ठिकाणा वरील घटना रेकार्ड करण्यासाठी या उपकरणाचा उपयोग होणार आहे. पोलीस नियंत्रण कक्षातून यावर नजर ठेवण्यात येणार आहे. ३० दिवसांपर्यंत कॅमेरातील माहिती जमा राहणार असून न्यायालयात पुरावा म्हणून ग्राह्य मानला जाणार आहे. अपर पोलीस आयुक्त दत्ता शिंदे, पोलीस उपायुक्त सुहास बावचे यावेळी उपस्थित होते.

कल्याणमध्ये मनशक्तीचे संस्कार शिबीर

कल्याण : कल्याणमध्ये मनशक्ती संस्कार शिबिराचे आयोजन करण्यात आले आहे. प्रयोग केंद्र, लोणावळा प्रेरित मनशक्ती कल्याण केंद्र व रेल चाइल्ड संस्थेची सरस्वती मंदिर शाळा यांच्यातर्फे २० ते २६ एप्रिल या कालावधीत कल्याण पश्चिमेतील सरस्वती मंदिर शाळेत विनामूल्य 'संस्कार शिबीर'आयोजित केले आहे. "एक सुसंस्कारित, चारित्र्यवान, गुणवान, कर्तबगार, निर्भय, तेजस्वी पिढी निर्माण करणे ही कुटुंब, समाज व राष्ट्रासाठी प्रमुख गरज आहे. म्हणूनच गेल्या पंचवीस वर्षांपासून ८ ते १४ वयोगटातील मुलांसाठी अशा शिबिरांचे आयोजन केले जाते. या या शिबीरात विद्यार्थी वर्गांसह तरुणांनीही या शिबिराचा जास्तीत जास्त लाभ विद्यार्थ्यांनी घ्यावा, असे आवाहन करण्यात आले आहे.

राष्ट्रीय नैसर्गिक शेती मिशनअंतर्गत शेतकऱ्यांना दिले प्रशिक्षण

◆ मुरबाड (प्रतिनिधी):

मुरबाड तालुक्यातील मौजे देवगाव येथे नुकताच जिल्हा परिषद शाळेमध्ये केंद्र सरकारद्वारे सुरू करण्यात आलेले राष्ट्रीय नैसर्गिक शेती मिशनअंतर्गत तालुका कृषी अधिकारी मुरबाड कार्यालयमार्फत व प्रकल्प संचालक आत्मा ठाणे रामेश्वर पाचे व प्रकल्प उपसंचालक मनाली तांबडे यांच्या मार्गदर्शनाखाली मुरबाड तालुक्यात ८ क्लस्टरमध्ये ५० हेक्टर प्रती क्लस्टर याप्रमाणे १२५ प्रती क्लस्टर शेतकरी निवड करून प्रती क्लस्टर दोन कृषी सखी मुरबाडमधील शेतकऱ्यांसाठी एक नवीन आणि आशादायक भविष्य घेऊन आले आहे. या मिशनद्वारे कीटकनाशकांचा वापर कमी करून

नैसर्गिक शेतीला प्रोत्साहन देणे आहे.

नैसर्गिक शेतीमुळे जमिनीची सुपीकता वाढते, पाण्याची बचत होते आणि पर्यावरणाचे संरक्षण होते. राष्ट्रीय नैसर्गिक शेती मिशन अंतर्गत, शेतकऱ्यांना नैसर्गिक शेतीचे प्रशिक्षण दिले जात आहे. तसेच, त्यांना आवश्यक असलेले जैविक खतासाठी आर्थिक, तांत्रिक सहाय्य पुरवले जात आहे. शेतकऱ्यांनी या संधीचा लाभ घ्यावा असे आवाहन कृषी अधिकारी संदीप केणे यांनी केले.

पोस्टर्स, बॅनर्स, बेकायदेशीर फलकांपासून शहराची मुक्तता ; बुधवारीही ४२२ अनधिकृत फलकांवर हातोडा

ठाणे महापालिका कार्यक्षेत्रात ६६५ बॅनर्स, होर्डिंग्जवर कारवाई

◆ ठाणे (प्रतिनिधी):

शहरात ठाणे महापालिकेच्यावतीने पोस्टर्स, बॅनर्स बेकायदेशीर फलक हटवण्याची विशेष मोहीम बुधवारीही राबवण्यात आली. रस्त्याच्या दुभाजकांवर, पादचारी मार्गांवर तसेच झाडांवर धोकादायकरीत्या लावलेले सर्व पोस्टर्स, बॅनर्स पूर्णतः हटविण्याची कारवाई करण्यात आली. ठाणे महापालिका क्षेत्रात मंगळवारी ६६५ अनधिकृत पोस्टर्स, बॅनर्स हटविण्यात आले. तर बुधवारीही ४२२ अनधिकृत फलकांवर कारवाई करण्यात आली. महापालिका आयक्त सौरभ राव यांच्या निर्देशानुसार ही कारवाई करण्यात आली.

या मोहिमेंतर्गत शहरातील विविध भागांतून मोठ्या प्रमाणावर अनधिकृत पोस्टर्स, बॅनर्स हटविण्यात आले. विजेच्या खांबावर, झाडांवर, रस्त्याच्या दुभाजकांवर, रस्त्याच्या कडेला लावण्यात आलेले बॅनर्स काढण्याची कारवाई करण्यात आली. ठाणे महापालिकेचा अतिक्रमण विभाग व प्रभागसमितीतील कर्मचारी यांच्यामार्फत ही कारवाई करण्यात आली. शहरातील पोस्टर्स, होर्डिंग्जमुळे शहराचे विद्रुपीकरण होत असून अनेकदा दुर्घटना होण्याची शक्यताअसते. या पार्श्वभूमीवर शहरातील सर्व अनधिकृत होर्डिंग्ज आयुक्तांच्या निर्देशानुसार हटविण्यात येत असून ही मोहीम यापुढेही सातत्याने सुरू राहील असे आयुक्त सौरभ राव यांनी नमूद केले. या कारवाईदरम्यान अतिक्रमण विभागाचे उपायुक्त शंकर पाटोळे, सर्व प्रभाग समित्यांचे सहाय्यक आयुक्त तसेच प्रभागसमितीतील अतिक्रमण विभागाचे कर्मचारी उपस्थित होते.

प्रभागसमितीनिहाय बॅनर्स, पोस्टर्सवर करण्यात आलेली कारवाई

- नौपाडा प्रभाग समिती-७६
- कोपरी प्रभाग समिती-५४
- वागळे इस्टेट प्रभाग समिती-५५
- लोकमान्य सावरकरनगर प्रभाग समिती-६६
- वर्तकनगर प्रभाग समिती-६५
- माजिवडा मानपाडा प्रभाग समिती-६७
- उथळसर प्रभाग समिती-५३
- कळवा प्रभाग समिती-७२
- मुंब्रा प्रभाग समिती-७५
- दिवा प्रभाग समिती-८२

भारतीय रेल्वेचा १७२ वा वाढदिवस खा . नरेश म्हस्के यांच्या उपस्थितीत साजरा

◆ ठाणे (प्रतिनिधी):

१६ एप्रिल १८५३ रोजी फक्त भारतातील नव्हे, तर संपूर्ण आशिया खंडातील प्रथमच प्रवासी रेल्वेचा शुभारंभ झाला होता. ठाणे ते बोरीबंदर या ३४ किमी अंतरावर १४ डब्यांची ही ऐतिहासिक रेल्वेगाडी ४०० प्रवाशांना घेऊन धावली. रेल्वे ही फक्त प्रवास करण्याचे साधन नाही, तर ती ठाणे-मुंबईच्या लोकांच्या आयुष्याची जीवनवाहिनी आहे. आज, १७२ वर्षांनीसुद्धा, त्या दिवसाचा अभिमान तसाच आहे, अशी प्रतिक्रिया खासदार नरेश म्हस्के यांनी दिली.

१६ एप्रिल २०२४ रोजी या ऐतिहासिक घटनेला १७२ वर्षे पूर्ण होत असल्याने ठाणे रेल्वे स्थानकावर खासदार नरेश म्हस्के यांच्या प्रमुख उपस्थितीत केक कापूनप्रवासी रेल्वेचा वाढदिवस साजरा करण्यात आला. त्यावेळी खासदार नरेश म्हस्के बोलत होते. रेल्वेच्या सेवेत कार्य, कष्ट, योगदान देणारे स्टेशन मास्तर केशव तावडे, रेल्वे प्रशासनातील अधिकाऱ्यांचा आणि प्रवासी संघटनांचा खासदार नरेश म्हस्के यांच्यासह उपस्थित मान्यवरांनी सत्कार करून त्यांच्या सेवेला सलाम केला. प्रवासी संघटनेच्यावतीने खासदार नरेश म्हस्के यांचा सत्कार करण्यात आला. ठाणे रेल्वे स्थानक, रेल्वे प्रवासी संघटना आणि युवासेनेचे पदाधिकारी नितीन लांडगे, प्रवासी संघटनेचे नंदकुमार देशमुख, सुधाकर पतंगराव यांच्या पुढाकाराने हा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता.

न्यायाधीशांनी वादग्रस्त भाष्य टाळावे...

'पीडित मुलीने स्वतःच संकटाला आमंत्रण दिले आहे, ती स्वतः लैंगिक अत्याचारासाठी जबाबदार आहे.', अशी वादग्रस्त टिप्पणी अलाहाबाद उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशांनी नुकतीच केली होती. या आधी लैंगिक अत्याचार प्रकरणाच्या खटल्यात याच न्यायालयाच्या एका न्यायाधीशाने "छाती दाबणे आणि पायजमाची नाडी सोडणे हे अत्याचाराचा प्रयत्न मानले जाऊ शकत नाही.", असे निरीक्षण नोंदवत या प्रकरणाचा निकाल दिला होता. अलाहाबाद न्यायालयाच्या न्यायाधीशांनी दोन वेगवेगळ्या खटल्यात केलेल्या टिप्पणींची देशाच्या सर्वोच्च न्यायालयाने गंभीर दखल घेतली. 'अशा प्रकारे कोणत्याही प्रकरणात वादग्रस्त भाष्य करण्याचे टाळावे,' असे सर्वोच्च न्यायालयाने अलाहाबाद उच्च न्यायालयाला खडसावले. सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती बी. आर. गवई आणि न्यायमूर्ती ए. जी. मसीह यांच्या खंडपीठाने यासंदर्भात स्युमोटो घेत स्पष्ट केले की, 'जामिनाबद्दल प्रकरणाशी संबंधित तथ्यांच्या आधारे उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशांचा निर्णय असला पाहिजे होता. तसेच, पीडित मुलीविरुद्ध अनावश्यक टिप्पण्या टाळल्या पाहिजेत. सामान्य माणूस अशा आदेशाकडे कसा पाहणार याचाही विचार करायला हवा'.

सर्वोच्च न्यायालय हे देशाच्या घटनेप्रमाणे देश चालवतो आहे का हे पाहणारी लोकशाहीतील प्रमुख यंत्रणा. केंद्र सरकार, पंतप्रधानांपासून राष्ट्रपतींपर्यंत सर्वच घटनात्मक पदावर बसलेल्या व्यक्तींविरोधात प्रकरण आले तरीही, संविधानाची चौकट राखून त्यावर न्याय देण्याचे काम सर्वोच्च न्यायालय करते. सर्वसामान्य व्यक्तींवर ज्यावेळी अन्याय झाला असा वाटतो. त्यावेळी त्यालाही कोर्टातून न्याय मिळेल, अशी आशा असते. त्यामुळे, न्याययंत्रणेची विश्वासार्हता ज्यांच्या खांद्यावर आहे, ते न्यायाधीश कसा निर्णय देतात. त्यांच्याकडून आलेली वक्तव्य, भाष्य, निरीक्षणे यांकडे सर्वसामान्य व्यक्ती बारीक लक्ष ठेवून असतो. मात्र, अलाहाबाद न्यायालयातील न्यायाधीशांनी अशी नैतिकता सोडलेली भाषा का केली, असा प्रश्न उपस्थित होतो. अशा प्रकारे न्यायाधीश बोलायला लागले, तर न्याय यंत्रणेवरील लोकांचा विश्वास उडायला वेळ लागणार नाही. त्यामुळे सर्वोच्च न्यायालयाने आपल्याच कक्षेत येणाऱ्या उच्च न्यायालयातील न्यायाधीशांना ताळ्यावर आणण्याचा जो प्रयत्न केला आहे तो समाधानकारक आहे.

पहिला खटला; ज्यावर उच्च न्यायालयाने १० एप्रिल रोजी टिप्पणी केली होती तो असा होता. सप्टेंबर २०२४ रोजी उत्तर प्रदेशातील गौतम बुद्ध नगर येथील एका विद्यापीठातील एमएच्या विद्यार्थिनीने सेक्टर १२६ पोलीस ठाण्यात लैंगिक अत्याचाराचा गुन्हा दाखल केला होता. ती नोएडाच्या पीजी हॉस्टेलमध्ये राहून शिक्षण घेत होती. ती तिच्या मैत्रिणींसोबत दिल्लीला गेली. सर्वांनी पार्टी केली, तिथे तिचे तीन मित्र सोबत होते. त्यातील एक खूप दारू प्यायला होता. पीडित विद्यार्थिनीने आरोप केला आहे की, मद्याच्या नशेत त्या मित्राने तिला वाटेत चुकीच्या पद्धतीने स्पर्श केला. त्यानंतर तिला हरियाणातील गुरुग्राम येथील त्याच्या एका नातेवाइकाच्या फ्लॅटवर नेले. तिथे तिच्यावर दोनदा लैंगिक अत्याचार केला, या तक्रारीनंतर संबंधित तरुणाविरोधात गुन्हा दाखल करण्यात आला होता. पोलिसांनी शोध घेत डिसेंबर महिन्यात आरोपीला अटक केली. या खटल्याच्या सुनावणीत बचाव पक्षाने पीडितेला दोषी ठरविण्याचा प्रयत्न युक्तीवादातून केला. तोच धागा पकडत अलाहाबाद न्यायालयाने नोंदविलेले निरीक्षण हे आश्चर्यकारक होते. पीडितेचा आरोप खरा मानला गेला तरी, असा निष्कर्ष काढता येतो की, पीडिता एमएची विद्यार्थिनी आहे. त्यामुळे तिला तिच्या कृतीची नैतिकता आणि महत्त्व समजले होते. तिने स्वतःच या संकटाला आमंत्रण दिले आणि ती स्वतःच त्यासाठी जबाबदार आहे. लैंगिक अत्याचार झालाच नाही, तर तो संमतीने झालेला लैंगिक संबंध होता.पीडित आणि अर्जदार दोघेही प्रौढ असल्याने हा वादाचा विषय नाही, असे न्यायाधीश महाराज सुनावणीदरम्यान म्हणाले.

दुसरा खटला; ज्यावर उच्च न्यायालयाने २६ मार्च रोजी टिप्पणी केली. ते प्रकरण थोडक्यात मार्चच्या दुसऱ्या आठवड्यात, अलाहाबाद उच्च न्यायालयाने लैंगिक अत्याचाराशी संबंधित एका प्रकरणावर सुनावणी करताना म्हटले होते की, 'छाती दाबणे आणि पायजमाची नाडी सोडणे हे बलात्काराचा प्रयत्न मानता येणार नाही. 'अलाहाबाद उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती राम मनोहर नारायण मिश्रा यांच्या खंडपीठाने ही टिप्पणी केली होती.

या दोन्ही प्रकरणाची सर्वोच्च न्यायालयाने स्वतःहून दखल घेतली होती. न्यायमूर्ती बी. आर. गवई आणि न्यायमूर्ती एजी मसीह यांच्या खंडपीठासमोर सर्वोच्च न्यायालयात सुनावणी केली. यावेळी सर्वोच्च न्यायालयाने मांडलेली भूमिका देशातील उच्च न्यायालयातील न्यायाधीशापासून कनिष्ठ न्यायालयातील सर्व न्यायाधीशांच्या डोळ्यांत अंजन टाकणारी आहे. सर्वोच्च न्यायालय म्हणते, "उच्च न्यायालयाच्या आदेशात केलेल्या काही टिप्पण्या पूर्णपणे असंवेदनशील आणि अमानवी वृत्तीचे प्रतिबिंबित करतात. हे मानवता आणि कायदा या दोन्हींविरुद्ध आहे. अशा टिप्पण्या 'असंवेदनशीलता' दर्शवतात आणि कायद्याच्या निकषांच्या पलीकडे जातात". एवढे करून सर्वोच्च न्यायालय थांबले नाही तर त्यांनी केंद्र, उत्तर प्रदेश सरकार आणि इतर पक्षांना नोटीस बजावली आणि त्यांचे उत्तर मागितले आहे.

लैंगिक अत्याचारासारख्या संवेदनशील प्रकरणातील न्यायाधीशांच्या टिप्पणी आपण पाहिल्या. आता अलाहाबाद उच्च न्यायालयातील आणखी एक न्यायाधीश शेखर कुमार यादव यांनी सार्वजनिक कार्यक्रमात केलेल्या वक्तव्यामुळे त्यांनाही टीकेचे धनी व्हावे लागले होते. "मला हे सांगायला अजिबात संकोच वाटत नाही की, हा हिंदुस्थान आहे, हा देश बहुसंख्याकांच्या इच्छेनुसार चालेल. हा कायदा आहे. त्यामुळे समान नागरी संहिता लवकरच प्रत्यक्षात येईल. "जर आपला देश एक आहे, लोक एक आहेत, तर आपल्याकडे एकसमान कायदा का नाही?" असे न्यायाधीश यादव म्हणाले होते. त्यांच्या वक्तव्याची सोशल मीडियावर उलटसुलट चर्चा झाल्यानंतर सर्वोच्च न्यायालयाने यादव यांच्याकडे स्पष्टीकरण मागितले होते. या सर्व प्रकरणाचा अन्वयार्थ काढला तर, यापुढे न्यायाधीशांनी तोंडावर पट्टी बांधून दोन्ही बाजूंचे म्हणणे ऐकून कागदोपत्री निकाल देण्यावर भर देणे हे उचित ठरेल.

वर्णद्वेषी मानसिकतेतून बाहेर कधी येणार?

राज्यघटनेने कलम १४ आणि १५ मध्ये समानतेचे तत्त्व सांगितले आहे; परंतु भारताबरोबरच जगभर रंग, रूप, वर्णावरून भेद केला जात आहे. रंग, रूपावरून गुणवत्ता, योग्यता ठरत नाही, हे कानीकपाळी ओरडून सांगूनही वर्णद्वेषामुळे अनेकांना अपमानाला सामोरे जावे लागते. केरळच्या मुख्य सचिव शारदा मुरलीधरन यांना अलीकडे रंगावरून मानहानीला तोंड द्यावे लागले. त्यानिमित्ताने घेतलेला आढावा.

जनार्दन पाटील

काळा रंग कधी रंग बदलत नाही. रंगाऐवजी मनाने सुंदर असायला पाहिजे. काळा रंग अंधारात दिसत नाही तसेच माणसाचे मन चांगले आहे का नाही हे दिसत नसते. दिसण्यावरून किंवा रंगावरून तुलना करणे हा संबंधिताचा अवमान असतो. त्यांच्या कर्तृत्वाला कमी लेखले जाते. सावळा किंवा कृष्णवर्ण म्हटले की, आजही नाक मुरडले जाते. आजही स्त्री सौंदर्य गौरवर्ण, नितळ कांती, सडपातळ बांधा अशा साचेबद्धतेत अडकून पडले आहे. स्पर्धांमध्येही सौंदर्य याच तराजूत तोलले जाते. सावळा किंवा कृष्णवर्ण म्हटला, की आजही नाकं मुरडली जातात; पण दक्षिण आफ्रिकेच्या झोझिबिनी तुंझीमुळे सौंदर्याकडे बघण्याचा दृष्टिकोन बदलतो. ती मिस युनिव्हर्स ठरली आहे. असे असले, तरी केरळच्या मुख्य सचिवांना अलीकडेच ज्या पद्धतीने रंगावरून मानहानीला सामोरे जावे लागले, त्यावरून अजूनही लोक मध्ययुगीन मानसिकतेतून बाहेर आले नाहीत, हे स्पष्ट होते. सौंदर्य पाहणाऱ्याच्या नजरेत आहे, असे म्हणतात. सौंदर्याची ठराविक व्याख्या करता येत नाही. गौरवर्ण, उजळ त्वचा ही आयुष्यात यश मिळवण्याची परिमाणे ठरू शकत नाहीत. त्यासाठी लागते ते कर्तृत्व, धमक, क्षमता आणि कौशल्य. अशा असंख्य कर्तृत्ववान महिला आपल्या आसपास आहेत. त्यांचा परिघ विस्तारलेला आहे. सौंदर्याची ठोकळेबाज परिमाणे त्यांच्या कर्तृत्वाच्या आड कधीही आली नाहीत. या महिलांचा चेहरा नाही, तर काम बोलते. विविध सौंदर्यप्रसाधनांच्या, गोरे बनवणाऱ्या, क्रीम्सच्या जाहिरातींचा सातत्याने मारा होत असतानाही महिलांच्या चेहऱ्यावर झळकणारे त्यांच्या कर्तृत्वाचे, हुशारीचे, बुद्धिमत्तेचे तेज या बेगडी जगाला बरेच काही सांगून जाते.

रंग, रूप, कोणाच्याही हातात नसते. सार्वजनिक जीवनात नेते किंवा सेलेब्रेटीही त्यांच्या रूपापेक्षा त्यांच्या कार्यावरून आणि कर्तृत्वावरून ओळखले जातात. कोणाशी पटले नाही, म्हणून प्रतिवाद करताना शारीरिक व्यंगावरून छेडणे किंवा रंग, रूपावरून टिंगलटवाळी करणे हे भारतीय संस्कृतीत मुळीच शोभादायक नाही. रंग, रूपावरून बोलणाऱ्यांना दक्षिण आफ्रिकेतील झोझिबिनी या कृष्णवर्णीय युवतीने 'मिस युनिव्हर्स' किताब जिंकून उत्तर दिले आहे. २०११ मध्ये अंगोलाच्या लैला लोपेसने असाच इतिहास घडवला होता. दक्षिण आफ्रिका हा वर्णभेदाने पोळलेला देश. या देशातल्या कृष्णवर्णीयांनी समानतेच्या हक्कांसाठी अनेक वर्षे लढा दिला आहे. नेल्सन मंडेला यांनी या लढ्याचे नेतृत्त्व केले होते. त्यामुळे त्याच देशातल्या कृष्णवर्णीय युवतीने 'मिस युनिव्हर्स'सारख्या सर्वात मोठ्या सौंदर्यस्पर्धेचे विजेतेपद मिळवणे ही खूप मोठी गोष्ट म्हटली पाहिजे. या पार्श्वभूमीवर अजूनही मुख्य सचिव असलेल्या महिलेचे कर्तृत्व पाहण्याऐवजी रंगावरून टिप्पणी केली जात असेल, तर सडकी मानसिकता किती खोलवर रुजली आहे, याचा प्रत्यय येतो. क्रिकेटपटू हरभजन सिंगने 'आयपीएल'च्या कॉमेंट्रीदरम्यान अलीकडेच जोफ्रा आर्चरवर वर्णद्वेषी टिप्पणी केली होती. एका सामन्याप्रसंगी त्याने जोफ्रा आर्चरला ब्लॅक टॅक्सी असे संबोधले होते. या वर्णद्वेषी कॉमेंटनंतर हरभजनला अनेक गोष्टी ऐकाव्या लागल्या. लंडनमध्ये काळी टॅक्सी वेगाने धावते आणि इथे आर्चरसाहेबांचे मीटरही वेगाने धावते, असे त्याने समालोचन करताना म्हटले.

हरभजनच्या या वक्तव्यावर 'सोशल मीडिया'वर टीका झाली. त्याला कॉमेंट्री पॅनलमधूनही काढून टाकण्याची मागणी झाली. यापूर्वी २००७-०८ मध्ये ऑस्ट्रेलिया दौऱ्यात अँड्यू सायमंड्सनेही हरभजन सिंगवर सिडनी कसोटीमध्ये वर्णद्वेषी टिप्पणी केल्याचा आरोप केला होता. हरभजन सिंगने अँड्यूला म्हणे 'माकड' असे संबोधले होते. हा आरोप त्याला मान्य नव्हता. या आरोपानंतर हरभजन सिंगवरही तीन कसोटी सामन्यांची बंदी घालण्यात आली होती; मात्र बऱ्याच दिवसांनी 'मंकी गेट'चा वाद संपला आणि दोघांची मैत्री झाली. ते दोघेही एकत्र आयपीएल खेळले. भारत आणि ऑस्ट्रेलिया यांच्यातील क्रिकेट कसोटी सामन्यादरम्यान क्रिकेट समालोचक इसा गुहाने भारतीय गोलंदाज जसप्रीत बुमराहला 'एमव्हीपी' म्हणून संबोधून चुकीचा शब्द वापरला. त्यावर त्याने दुसऱ्याच दिवशी माफी मागितली. बॉलीवूडमध्येही कृष्णवर्णीय आणि गोरे यांच्यात वाद निर्माण झाले आहेत. फेअरनेस क्रीमच्या प्रमोशनबाबत अभिनेता अभय देओलने एकदा अनेक बड्या स्टार्सवर भाष्य केले होते. यामध्ये त्याने आपल्या 'सोशल मीडिया' पोस्टवर लिहिले होते, की देशातील अनेक कंपन्या काळ्या त्वचेपेक्षा गोरी त्वचा चांगली अशी कल्पना विकत आहेत; पण हे अपमानास्पद, बनावट आणि वर्णद्वेषी आहे.

शारदा मुरलीधरन यांना काळ्या रंगावरून डिवचल्यानंतर त्यांनी आपल्या पोस्टमध्ये विचारले की गडद रंगाला वाईट का मानले जाते? काळा रंग हे विश्वाचे सत्य आहे. ते सर्व काही शोषून घेऊ शकते. हे ऊर्जेचे सर्वात शक्तिशाली भजन आहे. काळा रंग गणवेशाचा असतो. काळ्या ढगातून तर पाऊस बरसतो. गोऱ्या मुलाला काळे तिटच लावले जाते. शारदा यांनी लहानपणाची एक गोष्ट संगितली. त्यांनी आईला विचारले होते, की आपल्याला पुन्हा गर्भात ठेवून पुन्हा गोरे करता येईल का? लहानपणापासून त्यांना रंगावरून किती मानहानीला सामोरे जावे लागले असेल, याची ही प्रचिती. लोकांच्या चिडवण्यामुळे त्यांना काळ्या रंगात सौंदर्य आणि मूल्य दिसत नव्हते. त्या गोऱ्या त्वचेकडे आकर्षित झाल्या होत्या. कारण त्यांना वाटत होते, की गोरी त्वचा असलेले [illegible] चांगले आहेत. त्यामुळे त्यांना त्याची कशी तरी भर[illegible] करावी लागेल.

शारदाजी म्हणतात, भारतात त्वचेच्या रंगाबा[illegible] गैरसमज खोल रुजले आहेत. माझी जात सार्वज[illegible] नसल्याने समाजाच्या जातीय रचनेत मला कोठे ठे[illegible] याबाबत लोकांमध्ये नेहमीच संभ्रम होता. पहिल[illegible] लोक मी मल्याळी नाही, असे गृहीत धरतात. नंतर मा[illegible] नावाच्या आधारे त्यांना मी सवर्ण आहे, असे वा[illegible] पण माझा रंग पाहून ते गोंधळून जातात. शारदा [illegible] ही टिप्पणी आपल्याकडे कामापेक्षा रंग आणि जाती[illegible] लोकांना किती रस आहे, हे दाखवून देते. नोकरशाही[illegible] हा भेदभाव दिसून येतो.

'तुम्ही वरच्या पदावर असलात तरी कोण [illegible] शकते, कोणाचे ऐकले जाते आणि कोणाकडे दु[illegible] केले जाते, हे महत्त्वाचे असते. तुम्ही सत्तेच्या संरचने[illegible] शीर्षस्थानी नसाल, तर तुमचा आवाज ऐकायला मि[illegible] आणखी कठीण होऊन बसते,' ही शारदा यांची प्रति[illegible] उच्चपदस्थांनाही रंग, रुपावरून कशी मानहानी पत्क[illegible] लागते, हे स्पष्ट करते. भारतीय समाजात गोरी [illegible] ही सुंदर, स्वीकारार्ह आणि कार्यक्षम मानली जाते[illegible] काळी त्वचा असलेल्यांबद्दल नकारात्मक दृष्टि[illegible] बाळगला जातो. एका व्यक्तीने त्यांच्या त्वचेच्या रंगाब[illegible] अपमानास्पद टिप्पणी केली. माझ्या कार्यकाळ[illegible] 'काळा' आणि माझ्या पतीच्या कार्यकाळाला 'पां[illegible] असे संबोधण्यात आले. म्हणजेच रंगामुळे त्यांचे [illegible] निकृष्ट आणि पतीच्या श्वेतवर्णामुळे त्यांचा कार्य[illegible] सर्वोत्तम म्हटले गेले. पती व्ही. वेणू ३१ ऑगस्ट २०[illegible] रोजी निवृत्त झाल्यानंतर शारदा मुरलीधरन यांनी [illegible] सचिव म्हणून पदभार स्वीकारला. १९९० च्या बॅच[illegible] आयएएस अधिकारी असलेल्या मुरलीधरन यांनी सरक[illegible] सेवेत अनेक महत्त्वाच्या पदांवर काम केले आहे. कुडुं[illegible] बचत गट, ग्रामीण विकास मंत्रालयाच्या राष्ट्रीय ग्रा[illegible] उपजीविका अभियान आणि पंचायत राज मंत्राल[illegible] त्यांनी महत्त्वाची भूमिका बजावली आहे. अशा स्थि[illegible] कामावरून मूल्यमापन करण्याऐवजी रंगावरून व[illegible] त्यांना खटकले आणि त्यावर त्यांनी दिलेले उत्तर सर्वा[illegible] डोळ्यांमध्ये अंजन घालणारे आहे.

कोकणात रानमोडी जंगलात अन् वन्यप्राणी गावात...!

माझे कोकण

संतोष वायंगणकर

कोकणातील बेरोजगार तरुणांनी कोकणातच रोजगाराच्या संधी शोधल्या पाहिजेत. रोजगार निर्माण केला पाहिजे. आधुनिक तंत्रज्ञानाद्वारे शेती क्षेत्रात आर्थिक प्रगती केली पाहिजे. हे आपण सर्वच राजकीय नेते, पुढारी, माध्यम नेहमी यावर सांगण्याचा प्रयत्न करतात; परंतु गेल्या काही वर्षांत कोकणातील बदललेली परिस्थिती आपण समजून घेतली पाहिजे. आंबा, काजू, कोकम, जांभुळ, नारळ, सुपारी, करवंद ही काही ठराविक फळपीक सांगितली. या पलीकडेही जंगलातही अनेक फळे होत असतात; परंतु गेल्या काही वर्षांमध्ये माकड, गवारेडे, वाघ, हत्ती, अस्वल, वानर हे वन्यप्राणी जंगल सोडून गावच्या वस्तीत फिरायला लागले आहेत. कोकणात विशेष करून हत्ती, गवारेडा आणि माकड या तिन्ही वन्यप्राण्यांनी शेतकऱ्यांना हैराण केले आहे. हत्तींनी थेट वस्तीत येत शेतकऱ्यांवर हल्ला करण्यांच्या अनेक घटना घडल्या आहेत. काही व्यक्तींना जीवही गमवावा लागला आहे. शासनस्तरावर गेल्या पंधरा वर्षांत हत्तींचा बंदोबस्त करण्याचा प्रयत्न झाला; परंतु त्या प्रयत्नातून पुढे काही घडले नाही ते सर्व उपाय तात्पुरत्या स्वरूपाचे ठरले आहेत. हत्ती पकड मोहीम राबविली गेली; परंतु वनविभागाकडून त्याचेही निट नियोजन करण्यात आले नव्हते. त्यामुळे ही हत्ती पकड मोहिमही फसली. लाखो रुपयांचा चुराडा झाला.

वन्यप्राणी गावाकडे येण्याची जी अनेक कारणे आहेत त्यापैकीच एक कारण म्हणजे कोकणातील जंगलामध्ये रानमोडी आता मोठ्या प्रमाणावर वाढलेली आहे. रानमोडी जेव्हा वाढते तेव्हा इतर झाडांची वाढच खुंटली जाते. रानमोडी जेव्हा शेतातही वाढते तेव्हा शेतीचे, पिकाचे खुप नुकसान करते. कोकणातील जंगल हे रानमोडींचे जंगल बनले आहे. यामुळे वन्यप्राण्यांना जंगलामध्ये रानमोडीच्या वाढीने फिरणे मुश्किल झाले आहे. त्याचबरोबर कोकणातील जंगलात रानमोडी वाढलेली असताना जंगली फळं मात्र संपुष्टात येत चालली आहेत. त्यामुळे जैव साखळीच तुटली आहे... जंगली वनस्पतींवर वाढणारे जीव संपुष्टात येऊ लागल्याने या जिवांवर अवलंबून असणारे प्राणी वस्तीत सरकले. वन्यप्राण्यांना जंगलात खायलाच काही उरलं नाही म्हणून मग थेट गावातच हे वन्यप्राणी दिसू लागले आहेत. मधल्या काही काळात बेसुमार जंगलतोड झाली. गर्द झाडी झुडपातलं कोकण इथले डोंगर, दऱ्या उघड्या-बोडक्या झाल्या. शासकीय जंगल राखण्याची जबाबदारी ज्या वनविभागावर आणि समाजावर होती. याच समाजातील काही घटकांनी ही जंगलतोड केली आणि वनविभागातीलही काही अधिकारी कर्मचाऱ्यांनी सहभाग घेत कोकण उजाड बनवलं. कोकणातील जंगलांमधून असणारी वनसंपदा ज्यांनी जपली पाहिजे पण त्यातील कोणीच कधीही गांभीर्याने घेतले नाही. यामुळेच कोकणचे फार मोठे नुकसान झाले आहे. माकडांनी तर गाव, शहर असा भेदाभेदही ठेवला नाही. नारळ, सुपारी, काजू, आंबा या सर्वच फळबागायतीत माकडांनी हैदोस घातला आहे. हे झालं बागायतीतलं; परंतु घराशेजारच्या झाडांवरही माकड काहीही शिल्लक ठेवत नाहीत. एवढच कशाला माकडांचा कळप घराचा दरवाजा जरी उघडा मिळाला, तरी माकडे थेट घरातच दाखल होतात. शेतकरी शेताच्या कामात व्यस्त असताना माकडं घरात घुसून जेवणांच्या पदार्थांची नासधूस करतात. असे अनुभवही अनेकांनी घेतले आहेत. माकडांना रोखायचं कसं असा प्रश्न शेतकऱ्यांसमोर आहे. माकडांना रोखण अवघड होऊन गेलय. तिच स्थिती गवारेड्यांची... गवारेडे पूर्वी कोल्हापूरला जाता-येता कधीतरी फोंडाघाटात, गगनबावडा घाटात, आंबा घाटात दिसायचे. आता तर गवारेडे अखंड कोकणात कुठेही दिसतो. कोकणातील काही मार्गावर दिवसा किंवा रात्री-अपरात्री केव्हाही गवारेडा समोर उभा ठाकू शकतो. गवारेड्यांनी हल्ला केल्याच्या तर अनेक घटना घडल्या आहेत. गवारेड्यांच्या हल्ल्यात काहींना जीवही गमवावा लागला आहे. कलिंगडांच्या बागांमध्ये एकदा गवारेडा फिरून गेला तरी त्या कलिंगड बागायतदारांच्या हाती काहीच उरत नाही. अनेकांनी या गवारेडे, माकडांच्या हैदोसाने शेती, बागायती सोडली आहे. वन्यप्राण्यांची आपल्या कोकणात फार मोठी समस्या आहे. कोकणातील वन्यप्राण्यांच्या मुक्त वावराने शेती बागायतीचे जसे नुकसान आहे. त्याचबरोबर कोकणात नव्या तंत्रज्ञानाचा, बियाण्यांचा वापर करून शेती क्षेत्रात काही तरूण शेतीकडे वळत असताना त्यांच्यासमोर वन्यप्राण्यांचे फार मोठे संकट येऊन उभे आहे. कोकणातील पालघर, रायगड, रत्नागिरी, ठाणे, सिंधुदुर्ग या पाचही जिल्ह्यांमध्ये वन्यप्राण्यांचा वेगवेगळया पद्धतीने उपद्रव होत आहे. बऱ्याचवेळा वाघ गावच्या वस्तीत दिसतात. त्याचे कारण त्यांचं सावज हे गावातच फिरू लागलं यामुळे वाघ देखील गावातील वस्तीत सापडेल त्याला भक्ष्य करताना दिसतात. विशेषकरून वाघ, कुत्रे, गाय, बैल यांना भक्ष्य करतो यातच वाघ कुत्र्यांचा पाठलाग करताना वस्तीतील विहीरीत पडतो. वाघ विहीरीत सापडणे हे देखील नित्याचेच झालेले आहे. कोकणातील जंगलात वन्यप्राणी राहत नाहीत. आज-काल वन्यप्राणी कोकणातील वस्तीत राहत आहेत. आज या वन्यप्राण्यांचा त्रास काही भागांपुरता मर्यादित वाढत असला तरीही अखंड कोकणातच हा वन्यप्राण्यांचा त्रास वाढू शकतो. वाघ, गवारेडे, हत्ती हे अनेकवेळा मार्गावर असतात. कोकणातील सर्वच मार्गावर या वन्यप्राण्यांचे दर्शन घडते. अचानक घडणाऱ्या या दर्शनाने वाहन चालकांना त्याचा त्रास होतो. वनविभागाने कोकणातील वाढणाऱ्या रानमोडीची वाढ वेळेतच थांबवली नाहीतर भविष्यात यापेक्षाही भयंकर समस्या निर्माण होईल. अनेक कारणांपैकी जंगलात वाढलेली रानमोडी हे देखील एक कारण आहे. एकीकडे तरुण शेतीत काही प्रयत्न करत असताना तरुणांना काही करण्याची त्यांची उमेद टिकून राहण्यासाठी प्रयत्न करण्याची आवश्यकता आहे. तरच शेती, बागायतीत कोकण उभं दिसेल.

राशिभविष्य

गुरुवार, १७ एप्रिल २०[illegible]

॥ पंचांग ॥

चंद्र नक्षत्र चित्रा. नंतर स्वाती. योग वज्र. चंद्र राशी तूळ. भारतीय सौर २७ चैत्र शके १९४७. गुरुवार दिनांक १७ एप्रिल २०२५. मुंबईचा सूर्योद[illegible] ६.२०, मुंबईचा चंद्रोदय ७.२[illegible] मुंबईचा सूर्यास्त ६.५६, मुंबईचा चंद्रास्त ६.३९ राहू काळ ५.२१ ते ६.५६.

॥ भविष्य ॥

मेष : ताणतणाव रहित वातावरण राहील. आत्मविश्वास वाढेल.

वृषभ : उत्पन्नात वाढ होईल तसेच प्रसिद्धी मिळेल.

मिथुन : स्वतःचे चिंतन-मनन[illegible] योग्य दिशेने सुरू राहील.

कर्क : आपली मते इतरांवर लादू नका.

सिंह : प्रेमात यश संपादन करू शकाल. बहुतेकांचे सहकार्य लाभेल.

कन्या : वस्तुस्थितीची जाणी[illegible] ठेवणे गरजेचे राहील.

तूळ : बुद्धीजीवी जातकांना आजचा दिवस आनंदी राहील[illegible]

वृश्चिक : आयत्या वेळेस नियोजनात बदल करावे लागतील.

धनू : विशेष कामांचे नियोजन[illegible] होईल.

मकर : व्यवसायात समाधानकारक परिस्थिती राहील.

कुंभ : नियोजन यशस्वी होईल.

मीन : एखादे नवीन महत्-त्वाचे काम हाती घ्याल.

जनसंवाद

दिवसेंदिवस होत असलेली वृक्षतोड

वृक्षारोपण करतांना किती झाडे लावली गेली, त्यातील किती जगली? दिवसेंदिवस मोठी झाडे तोडली जात असून शोभेची तकलादू झाडे दिसत आहेत. वृक्षारोपणात देशी झाडे लावणे आवश्यक आहे, तरच पर्यावरणाचा समतोल राखण्यास मदत होईल. सावली देणारी झाडे तोडली गेल्याने उन्हाळ्यात दुपारी कुठे उभे राहण्यास जागा नसते. पूर्वी झाडाच्या सावलीत उन्हाळा सुसह्य होता.

- प्र. मु. काळे, नाशिक.

भाषणावरून राजकारण

रायगड किल्ल्यावर छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या पुण्यतिथीनिमित्त आयोजित कार्यक्रमात अजित पवार यांना डावलत उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांना भाषणाची संधी दिली. त्यानंतर दादर येथील चैत्यभूमीवर दोन्ही उपमुख्यमंत्र्यांना भाषणातून का वगळण्यात आले? यापुढे कुठल्याही कार्यक्रमात दोन्ही उपमुख्यमंत्री दोन दोन मिनिटं भाषण करणार आहेत. भाषण करणे हा मंत्र्यांचा हक्क झालेला आहे. कार्यक्रमात गेल्यावर भाषण केले नाहीतर त्या मंत्र्याबद्दल राजकीय वर्तुळात चांगलीच रंगते. अनेक तर्कवितर्क लावले जातात. मंत्र्यांच्या भाषणाने अडचणी निर्माण होतात या भीतीने आयोजक मंत्र्यांना भाषणाची संधी देत नाहीत. महायुतीत भाषणाच्या राजकारणाने युतीत नाराजी व गटबाजी असल्याचे निदर्शनात येत आहे. महायुतीच्या तीनही पक्षात समन्वयाचा अभाव असल्याने घटक पक्षात अस्वस्थता वाढली आहे. कुठल्याही कार्यक्रमात मंत्र्याला भाषण करण्यास न देणे म्हणजेच त्याचे महत्त्व कमी झाले आहे, असे समजले जात आहे.

- विवेक तवटे, कळवा

मुंबईतील सधन कुटुंबातील हुंडाबळीचे वाढते सत्र

हुंडाबळी ही आपल्या समाजाला खूप आधीपासून लागलेली कीड आहे. कुटुंबातील सुखाचे पीक फस्त करीत आली आहे. केवळ खेडो-पाडी नव्हे तर मुंबईतील उच्च शिक्षित, सुखवस्तू सधन कुटुंबात वधूला छळण्याची क्रूरता विकोपास गेली आहे. हे गेल्या वर्षी ४५८, तर या वर्षीच्या तीन महिन्यांतील १२६ छळ गुन्ह्यांच्या नोंदणीवरून लक्षात येईल. दबावामुळे नोंदणी न झालेले गुन्हे वेगळेच असतील! लग्नाचा सर्व खर्च, नवीन घर, गाडी, सोने, एसी, फ्रिज हे सर्व घेण्याची हिम्मत, जोर स्वतःच्या मनगटात नसलेले हे 'नपुंसक' सातत्याने सासरच्या मंडळींना लक्ष्य करतात. मुलीला त्रास होऊ नये म्हणून तिचे आई-बाप जावयाच्या, त्याच्या कुटुंबाच्या वाढतच जाणाऱ्या मागण्या मान्य करतात. तरीही सुनेला टोचून बोलणे, मारहाण करणे, चारित्र्यावर संशय घेणे, उपाशी ठेवून डांबून ठेवणे इत्यादी मानसिक, शारीरिक छळ करण्याची त्यांच्यातील दुष्ट, क्रूर, असुरी प्रवृत्ती तिचा जीव घेईपर्यंत शांत होत नाही. त्यांना हुंडा प्रतिबंधक कायद्याचे भय नसते. कारण पोलीस स्टेशन, कोर्ट कचेऱ्या 'मॅनेज' करण्याचा प्रयत्न ते सतत करत असतात. सेवा भावी संस्थांना ते दाद देत नाहीत. शिकली सवरलेली सधन माणसं ही विकृती सोडण्यास तयार नसतील, तर हुंडाविरोधी कायदा अधिक कडक करावा आणि त्यात जन्मठेपेची असलेली तरतूद प्रभावीपणे अंमलात आणावी!

- हेमंतकुमार मेस्त्री, मनोर.

ही सर्जनशीलता की, विकृती?

नवी मुंबईत अलीकडेच काही तरुणांनी एका चालत्या गाडीच्या डिक्कीतून हात बाहेर लटकवत मृतदेह असल्याचा बनाव केला आणि त्याचा व्हीडिओ एका जागरुक नागरिकामुळे समाजमाध्यमांवर व्हायरल झाला. हा प्रकार पाहून अनेक नागरिक घाबरले, पोलिसांनी तातडीने शोधमोहीम हाती घेतली आणि अखेर हे केवळ प्रसिद्धीसाठीचं नाटक असल्याचं उघड झालं. लॅपटॉपच्या जाहिरातीचा एक भाग म्हणून ते कृत्य त्या तरुणांनी केले. याला केवळ एक 'खोडसाळपणा' म्हणता येईल का? समाजात भीती पसरवणं, पोलीस यंत्रणेचा वेळ आणि संसाधनं वाया घालवणं आणि मृत्यूसारख्या गंभीर विषयाचा उपहास करणाऱ्या सगळ्याला फक्त 'मनोरंजन' म्हणावं का? ही कुठली सर्जनशीलता? या प्रकाराला विकृतीच म्हणावे लागेल.

- दीपक काशिराम गुंडये, वरळी.

भारतीय हवामान खात्याने अचूक अंदाज वर्तवणे महत्वाचे

यंदाच्या वर्षी पाऊसमान चांगले आणि सर्वसाधारण असून अचूक अंदाजासाठी प्रसिद्ध असलेल्या स्कायमेट या संस्थेने १०३ टक्के पाऊस बरसेल असे भाकीत केल्याने ही शेतकऱ्यांसाठी आनंदाची बातमी म्हणावी लागेल. या शुभवार्तेमुळे शेतकऱ्यांच्या चेहऱ्यावर आनंदाचे ढग निर्माण झाले आहेत. जून महिन्यात ९६ टक्के म्हणजे सामान्य पाऊस राहु शकतो असेही सांगण्यात आले आहे. आपला देश कृषिप्रधान म्हणून जगामध्ये ओळखला जातो. त्यामुळे येथील शेतकरी आपापल्या राज्यामध्ये कृषिपूरक हवामानानुसार विविध पिकांचे उत्प[illegible] घेत असतो. भारत सरकारकडून शेतकऱ्यां[illegible] माहितीसाठी टीव्ही, रेडिओ, मोबाईल, वर्तमान[illegible] यांसारख्या माध्यमातून हवामानाचा अं[illegible] वर्तवला जातो. पावसाचा अंदाज सांगितल्या[illegible] शेतकरी यावर विश्वास ठेवून पेरणी कर[illegible] पण गेल्या काही वर्षांपासून हवामानाचा अं[illegible] फोल ठरत असल्याचे वरचेवर निष्पन्न [illegible] आहे. शेतकरी महागडी औषधे, बि-बिय[illegible] कर्ज काढून शेती पिकवत असतो पण भार[illegible] हवामान खात्याच्या चुकीच्या अंदाजामुळे ब[illegible] शेतकऱ्यांना फटका बसत आहे. काही शेत[illegible] संघटनांनी वेधशाळेवर प्रश्न उपस्थित [illegible] होता. त्यामुळे भारतीय हवामान विभाग सक्षम[illegible] अचूक ठरणे हिताचे आहे. शेतकऱ्यांसाठी हवा[illegible] अंदाज फार महत्वाचा असतो. मान्सूनवरचं शे[illegible] अवघं गणित अवलंबून असते. त्यामुळे हवा[illegible] अंदाज अचूक वर्तवणे अतिशय महत्वाचे अ[illegible] त्यासाठी आधुनिक तंत्रज्ञान वापरणे शेतकऱ्यां[illegible] हिताचे आहे.

- राजू जाधव, बेळ[illegible]

मोहाचा महापूर

जे गुणघनाचेनी वृष्टिभरे |
भरली मोहाचेनी महापुरे |
घेऊनी जात नगरे |
यमनियमांची ॥७.७१॥

जी गुणरूपी मेघांचा जोरदार वर्षाव झाल्यानं मोहरूपी महापुरानं भरून यमनियमरूपी गावे वाहून नेते, जी द्वेषरूपी भोवऱ्यानं दाट भरलीय. मत्सररूपी वळणं तिला पडलीएत, अशा विकारांनी हाहाकार माजवलाय, त्याबद्दल थोडंसं -

काम, क्रोध, लोभ, मोह, मद आणि मत्सर हे सहा शत्रू हैराण करतात. या सहांपैकी एक जरी हात धुवून पाठीस लागला, तर भलेभले ऋषिमुनी वाया जातात, हे आपण ऐकून आहोत. 'मोह म्हणजे मनाची एक अवस्था किंवा भावना.' त्या भावनेत माणूस हरवतो, हरपतो, हपापतो, हरखून जातो. त्यातून बाहेर पडणं महाकठीण. आकर्षणानं वेडा होतो. ती गोष्ट हवीच. त्यासाठी माणूस वाटेल ते करतो. सामान्यांबद्दल काय सांगायचं? सात्त्विक, सुंदर मोह जीवनाला शोभा आणतो. यश मिळवून देतो. तोच जर तामसी असेल, तर सर्वनाश करतो. मोह आणि प्रेम यांच्यात फरक आहे. दुसऱ्यासाठी धडपडणं, कुणाच्या सुखासाठी जगणं हा समर्पणाचा सेवाभाव असला तरी त्यात आनंद वाटतो. सत्ता आणि संपत्तीचा मोह शरीरसुखाच्या अतिरिक्त मोह हा घातकच असतो. म्हणून सर्व चांगल्या गोष्टींबाबत प्रेम असावं, मोह नको. मोहातून स्वार्थ निर्माण होतो. अहंकार जन्म घेतो. मग इतर सर्वनाश करणाऱ्या घटना घडतातच. हा विषय विस्तारानं पुढे येणारच आहे. तूर्त विचार करायचाय तो गुरुभक्तीचा! गुरू-शिष्यांच्या प्रेमाचा, गुरुदेव स्वामी रामकृष्ण परमहंस आणि त्यांचा अनन्य शिष्य स्वामी विवेकानंद यांची एक अविस्मरणीय बोधकथा आहे, ती अशी -

गुरुदेवांना कर्करोगाचा त्रास होत होता. खोकल्यानं ते हैराण झाले होते. पोटभर भोजन करणं अशक्य झालं होतं. विवेकानंद त्यांची दयनीय अवस्था पाहून फार व्याकूळ होते. गुरुदेव त्यांची तळमळ बघत. एकदा त्यांनी म्हटलं,

"नरेन्द्र! मला आठवतात ते दिवस... तू घर सोडून रोज या मंदिरात येत असे. तू दोन-दोन दिवस काही खात नसे. तुझी परिस्थिती आणि मनःस्थिती अत्यंत वाईट होती. तू आईला सांगत असे, 'मी मित्राकडे जेवलोय. कारण, तुझं भोजन छोट्या भावाला मिळावं हा तुझा हेतू, होय ना?"

विवेकानंदांना ते नरेन्द्र म्हणत.

विवेकानंद अश्रू ढाळत उभे होते. त्यांनी 'होय' म्हटलं. तेव्हा त्यांच्या जवळ येऊन गुरुदेव म्हणाले, " तू हसून प्रसन्नपणे सेवा करत असे, पण मला त्वरित जाणीव होत असे, तू उपाशी आहेस ते. मी तुला आपल्या हातानं कालीमातेचा प्रसाद खाऊ घालत असे. कधी लाडू, कधी पेढे, कधी लोणी तर कधी रसगुल्ले. आठवतंय ना तुला? मला हे कसं कळत होतं ठाऊक आहे? ते कसं?"

"गुरूदेव, तुम्ही अंतर्ज्ञानी आहात. तुम्ही शिष्यांच्या अंतरात वास करता म्हणून!"

"मी तुझ्या मनात, चित्तात शिरतो. प्रत्येकाचं मन असंच समजून घेतो. त्यांची सुखदुःखं जाणतो. तो तृप्त आहे की, अतृप्त हे समजतो. मला सांग, माझी तृप्ती जाणवते की नाही?"

"तृप्ती? ती कशी गुरूदेव?"

"तू भोजन करतोस. तृप्त होतोस. मग मी तृप्ती अनुभवत असेल की नाही? अरे वेड्या, मी माझ्या भक्तांची व्यथावेदना भोगतोय. असंख्य शिष्यांच्या मुखानं मीच खातो. म्हणून मी काय तृप्त असतो. गुरू-शिष्य दोन दिसतात. मनानं एक असतात. उद्या मी देहरूपानं नसेल, पण मी शिष्यांमध्ये वास करीनच की नाही?"

श्री गुरुगाथा

अरविन्द दोडे

तात्पर्य सांगायला नकोच! गुरूची उपासना करताना आणखी काय करतात? स्वरूपदर्शन घडविणाऱ्या गुरूचं चिंतन म्हणजे ईश्वराचं चिंतन. नामसंकीर्तनही तसंच असतं. गुरूदेव आणि इष्टदेव एकच. ही उपासना प्रभावी असते. एका गुरूची पूजा म्हणजे सर्व देवदेवतांची पूजा. महादेव गुरू उपासनेचं रहस्य पार्वतीला सांगतात,

यत्पाद रेणुकणिका |
कापी संसारवारिधेः |
सेतू बंधायते नाथं |
देशिकं तमुपास्महे ॥५८॥

ज्याच्या चरणधुळीचा एक कणसुद्धा समुद्र पार करणारा सेतू होतो, अशा त्या गुरुनाथाची मी उपासना करतो. गुरुचरणाच्या धुळीचा एक कणसुद्धा किती महत्त्वाचा असतो. समुद्र ओलांडून जाण्यास जसा पूल उपयुक्त ठरतो, तसा भवसागर तरून जाण्यास चरणधुळीचा एक कण पुरेसा असतो. तो विभूती किंवा गंध समजावा. श्रद्धेनं कपाळी लावावा. जिथं गुरू तिथं पावित्र्य. देहू, आळंदी, पंढरपूरसारख्या खेडेगावांमध्ये काय होतं? भगवंत आला किंवा संतांनी वास केला अन् ती साधारण गावं, असाधारण तीर्थक्षेत्रं झाली. अक्कलकोट, शेगाव, शिर्डी, सासवड, पुणतांबा, मुक्ताईनगर, मंगळवेढा... असंख्य. देवभक्त आणि देशभक्त यांची स्थानं म्हणजे तीर्थच! संतांनी पंढरपूरला म्हटलंय, 'सकल तीर्थांचं माहेर.' सासुरवाशीण माहेराला 'तीर्थसागर' म्हणते. तिथं माता-पिता असतात. मायेची माणसं असतात.

मोहाचा ताप इतर तापात अधिक तापदायक असतो. आध्यात्मिक, आधिभौतिक आणि आधिदैविक हे तीन 'ताप' प्रत्येकाला ताप देतात, पण ते दूर करणं केवळ गुरूच्या उपासनेनंच शक्य होतं. आध्यात्मिक म्हणजे देह, मन, बुद्धीच्या पातळीवरचे व्यक्तिगत दोष. आधिभौतिक म्हणजे व्यक्ती, वस्तू, प्रतिकूलता होत, तर आधिदैविक म्हणजे वारा, वादळ, पाऊस, भूकंप, दुष्काळ, पंचमहाभूतांपासून आलेली संकटं होत. नैसर्गिक आपत्ती येतात, त्यांच्यावर ताबा कोण ठेवणार? सारे अडथळे दूर करतो तो गुरू. सर्व संकटांवर मात करण्याचं आत्मबळ देतो तो गुरू. आधिव्याधींपासून वाचवतो तो गुरू. सर्वत्र, सदासर्वकाळ ब्रह्मांडावर स्वामित्व गाजवतो तो गुरू. पंचमहाभूतांना ताब्यात ठेवतो तो गुरू. म्हणून उपासनेसाठी सर्वश्रेष्ठ असतो तो एकमेव गुरू! गुरूप्रेमाचा महिमा अगाध आहे. भक्तीच्या भांडवलावर भक्त कृपाप्रसादाचा अधिकारी होतो. श्रीमंत होतो, अर्थात आतून. हा मार्ग साधा, सरळ, सोपा आहे. पुढे सांगायचा आणखी एक मुद्दा म्हणजे गुरूच्या अनुग्रहाचा परिणाम -

यस्मादनुग्रहं लब्ध्वा |
महत्ज्ञानमुत्सृजेत |

भगवान महेश उमादेवीला म्हणतात, 'हे प्रिये, ज्याचा अनुग्रह प्राप्त झाल्यानं अज्ञानाचा नाश होतो, अशा गुरूदेवास इष्टसिद्धींसाठी नमस्कार करावा. 'मी देह आहे' ही भावना. 'मी आत्मा आहे' हे ज्ञान. यासाठी एकच उपाय - गुरूला शरण जाणं. अज्ञान म्हणजे माया. ज्ञान म्हणजे सत्य. आपलं शिष्यत्व पूर्ण असेल, तर पूर्णत्व पावलेला गुरू भेटतोच. इष्टप्राप्ती तोच देतो. विपत्ती निवारतो अशा गुरूला पुन्हा पुन्हा वंदन करणं हीच उपासना. मोहाच्या महापुरातून तोच बाहेर काढतो. तेव्हा त्याची गाथा ऐकावी. गावी. ऐकवावी, वाचावी आणि पुन्हा पुन्हा आठवून अविवेकाची काजळी झाडावी!

जय गुरूदेव!

(arvinddode@gmail.com)

नियतीपर्यंतचा प्रवास

परमेश्वराचे स्थान आपल्या जीवनात प्रचंड आहे व परमेश्वराबद्दलचे अज्ञान हे माणसाच्या सर्व दुःखाला कारणीभूत ठरते असा सिद्धांत जीवनविद्येने सिद्धांत मांडलेला आहे. परमेश्वर आहे कसा, तो काय करतो, तो आहे कुठे या अशा गोष्टींचा उहापोह केला, तर आपल्याला असे आढळून येईल की, परमेश्वरबद्दल कितीही बोललो तरी कमीच. मला तर परमेश्वर हा विषय इतका आवडतो की, या विषयावरच बोलत राहावे असे वाटते. मी लोकांना नेहमी सांगतो परमेश्वरावर प्रेम करा, मनापासून प्रेम करा. आता परमेश्वरावर प्रेम कसे करायचे हा प्रश्न लोकांना पडतो. तो डोळ्यांना दिसत नाही, तर त्याच्यावर प्रेम कसे करणार ? त्यासाठी आई, वडील, गुरू, सद्गुरू, पती, पत्नी, यांपैकी कुणावरही तुम्ही प्रेम करू शकता. कुठे तरी एका ठिकाणी त्याला पाहायला शिका. सर्व ठिकाणी त्याला पाहणे कठीण जाते. दिसेल तो परमेश्वर. दिसेल तो परमेश्वर ही वस्तुस्थिती आहे, पण ते सतत पाहणे कठीण आहे. कुठे तरी एका ठिकाणी पाहायचे तर सद्गुरूंच्या ठिकाणी पाहणे जास्त चांगले, कारण सद्गुरू जे देतात ते इतर देत नाहीत.

जीवन संगीत

सद्गुरू वामनराव पै

सद्गुरू जे काही देतात ते इतर देत नाहीत, सद्गुरू आपल्याला किती महत्त्वाचे काय देतात ते कळायलाही अक्कल लागते. सद्गुरू देवापेक्षाही श्रेष्ठ का तर सद्गुरू देव देतात म्हणून. देतात म्हणजे दाखवितात, त्याचा अनुभव देतात.

हे मी सांगतो आहे कारण, परमेश्वर हा विषय आपल्या जीवनात अत्यंत महत्त्वाचा आहे व तो समजावून घेतलाच पाहिजे. हा विषय जर समजावून घेतला नाही, तर पुरातन काळापासून आजतागायत जे चाललेले आहे ते तसेच चालत राहणार. आपण जर विचार केला, तर आपल्याला असे दिसून येईल की, दिवसेंदिवस परिस्थिती बिघडतच चाललेली आहे आणि ते सुद्धा देवाधर्माच्या नावाखाली हे विशेष. जीवनविद्या सांगते तुम्हाला जर देवच कळलेला नाही, तर तुमची धर्माची संकल्पना चुकते आणि धर्माची संकल्पना चुकली, तर संस्कृती ही विकृती होते. संस्कृती विकृती झाली की, तुमच्याकडून जे घडते ते पाप. हे पाप फळाला आले की, असते ती अशुभ नियती व पुण्य फळाला आले की, असते ती शुभ नियती. ही नियती आपण भोगत असतो त्यालाच सुखदुःख म्हणतात. या सुखदुःखाला लोक नशीब असे म्हणतात. असा हा सगळा प्रवास आहे.

आपण कोणतेही कृत्य करीत असताना, ज्याकरिता ते कृत्य आरंभिले ते जसे आपल्या डोळ्यांसमोर असते, त्याप्रमाणे नाम घेताना, आपण नाम कशाकरिता घेतले त्याची अखंड जाणीव असावी. ही जाणीव अखंड ठेवणे, मी भगवंताचा आहे हे जाणणे, याचे नाव अनुसंधान ठेवणे. वास्तविक आपण भगवंताचे आहोतच, पण मी विषयाचा आहे असे भ्रमाने वाटू लागले. संत 'तू विषयाचा नाहीस, भगवंताचा आहेस' असे सांगतात. हीच संतांची खरी कामगिरी, आणि याकरिता ते नाम घ्यायला सांगतात. नाम घेणे म्हणजे 'मी विषयाचा नाही, भगवंताचा आहे' असे मनाला सांगणे आणि मनात तशी जाणीव उत्पन्न करणे; आणि ही जाणीव टिकविण्याकरिता पुनःपुनः मनाला तेच सांगणे, म्हणजे तेच नाम सतत घेणे.

संत 'तू भगवंताचा आहेस' ही जाणीव देतात.

तुम्हाला रामदर्शन पाहिजे म्हणता, पण राम तुम्हाला ओळखता कसा येणार ? रामदर्शन व्हायला रामाचे अंतर काटता आले पाहिजे; रामाला पक्के ओळखता आले पाहिजे. याकरिता अंतःकरणाची पवित्रता पाहिजे; शुद्ध भाव पाहिजे. सर्व काही साधने केली, पण भाव नसेल तर ती व्यर्थ होतात. कालांतराने त्यामुळे भाव उत्पन्न होईल हे खरे. पण भाव ठेवून साधने केली म्हणजे प्राप्ती लवकर होते. नवविधा भक्तीमध्ये सोपी आणि मुख्य भक्ती म्हणजे अर्पण करणे ही होय. आपण सर्वस्वी देवाचे होऊन राहावे म्हणजे आपण जे काही करतो ते सर्व अर्पणच होते.

अध्यात्म

ब्रह्मचैतन्य

श्री गोंदवलेकर महाराज

ज्याने त्याने आपले हित ओळखून वागणे हे जरूर आहे. कल्याणाचा मार्ग कुणीही दाखवील, पण त्याप्रमाणे वागणे हे ज्याचे त्याच्याकडे आहे. बंधनाला खरे कारण परिस्थिती नसून आपल्याच मनाची ठेवण हे आहे.

कोणत्याही परिस्थितीत, कोणत्याही काळात आणि वाटेल त्या अवस्थेत घेण्यासारखे एक भगवंताचे नाम तेवढे आहे. आहे त्या परिस्थितीत पूर्ण समाधान राहणे ही देवाची पूर्ण कृपा होय.

अग्नीचा उपयोग तो करून घेणाऱ्यावर आहे; तसा देवाचा उपयोग जसा करावा तसा होतो. परमेश्वराच्या ध्यानाने सिद्धी येतात आणि सिद्धी तर त्याज्य; मग परमेश्वराचे ध्यान करूच नये की काय ? तर ध्यान हे सिद्धी मिळविण्याकरिता करू नये. परमेश्वर-प्राप्तीकरिता निष्कामबुद्धीने ध्यान करावे, म्हणजे परमेश्वर सिद्धीचे अडथळे दूर करतो. साधू सिद्धींचा उपयोग कधीही करीत नाहीत; ते परमात्मस्वरूपात मिळून गेलेले असतात. सर्व गोष्टी ते परमात्म्यावर सोपवितात आणि त्याच्या इच्छेनेच केव्हा केव्हा चमत्कार झाल्याचे साधूंच्या चरित्रात दिसते.

तात्पर्यः साधूजवळ कधीही व्यावहारिक गोष्टी मागू नयेत, त्या प्रारब्धावर सोपवाव्यात.

सगुण रूपाची आसक्ती

भक्ती सगुण रूपाची करावी किंवा निर्गुण रूपाची करावी?

यावर संत गोरा कुंभार म्हणजेच संत गोरोबा काकांचा सुंदर अभंग आठवला.

गजानन महाराज

प्रवीण पांडे, अकोला

निर्गुणाचे भेटी
आलो सगुणा संगे
झालो तुज प्रसंगी
गुणातीत
निर्गुणाचे भेटी
आलो सगुणा संगे

या अभंगात गोरोबा काका विठू माऊलीला म्हणतात की, हे पांडुरंगा

तू जरी निर्गुण, निराकार स्वरूपात असलास तरी मी मात्र तुला सगुण रूपातच पाहतो, पाहू इच्छितो. ज्या गुरू माऊलीमुळे तू मला कळलास ते सद्गुरू आता खरे तर निर्गुण रूपात आहेत (देहातीत आहेत) पण त्यांना सुद्धा मी अजूनही सगुण रूपातच पाहतो, आणि त्यांनाच घेऊन मी तुला सगुण रूपात बघण्यासाठी, भेटण्यासाठी आलो आहे. तू निर्गुण निराकार आहेस हे कळले. पण मला तर तुझ्या सगुण रूपाच्या दर्शनाचीच अभिलाषा, आसक्ती आहे.

संस्कृतीच्या पाऊलखुणा

9- पिंगळा!

महाराष्ट्रातील जनतेमध्ये लोककला आणि लोक कलाकारांविषयी अपार प्रेम आहे. लोककलेच्या माध्यमातून मराठी माणसाचे साहित्यिक आणि सांस्कृतिक स्थान निश्चित करण्यासाठी लोक साहित्याने मोलाची कामगिरी केली आहे. विशेषतः महाराष्ट्रातील ग्रामीण भागात लोककला संस्कृती जोपासली जाते; परंतु अलीकडे काही लोककला लोप पावत चालल्या आहेत. त्यातलीच एक उपेक्षित असलेली लोककला म्हणजेच पिंगळा.

पिंगळा बोलला पिंगळा बोलला, कुड कुड कुड रं !!
उठा उठा बायांनो, फाटफट्या पाराला !!
जोगी आलाय दारात धर्म येळात रं !!
पांगुळ सांगे विठ्ठल नाम घ्या हो !!
अरे कुणी मायबाप नावानं धर्म
करा हो !!
पांगुळ आला रं...
पांगुळ आला रं !!

संपूर्ण गाव ज्यावेळी निद्राधीन असतं त्यावेळी साधारण रात्रीच्या तिसऱ्या प्रहरानंतर म्हणजेच साडेतीन ते चारच्या दरम्यान कुडमुड (डमरू) वाजवत तो गावाबाहेरच्या वस्तीतून गावात यायचा... धोतर, सदरा त्यावर काळा कोट, डोक्याला फेटा, त्या फेट्यावर देवी देवतांचे टाक असलेला चांद, कपाळावर भस्माच्या तीन पट्ट्या आणि त्याच्या मधोमध उभं लाल कुंकू, खांद्याला झोळी, एका हातात डमरू, तर दुसऱ्या हातात कंदील... पहाटेच्या निरव शांततेत रातकिड्यांच्या आवाजात पिंगळा वाजवत असलेल्या डमरूचा तो लयबद्ध नाद आणि मुखातून त्याने म्हटलेल्या पांडुरंगाच्या अभंगांची धून ऐकून जणू रात्रीला सुद्धा तिथे रेंगाळण्याचा मोह होत असावा... " पांगुळ आला वं माय !! शकुन ऐक व माय"!! असं म्हणत पिंगळा दारोदारी भिक्षा मागत हिंडत असयचा. आपल्या संसाराचं भविष्य ऐकण्यासाठी मग घरातल्या बायका पसाभर धान्य त्याला देत असत. संसाराचे रहाटगाडगे चालवता चालवता कधी-कधी निराश होणाऱ्या मनाला पिंगळ्याचे भविष्य ऐकून तेवढाच थोडासा दिलासा मिळत असे.

पिंगळाही हे सर्व जाणून असायचा आणि म्हणूनच पसा-दीड पसा धान्य घेऊन तो भविष्य सांगायचा. अंधारलेल्या पहाटे येणारा पिंगळा सूर्य किरणांची चाहुल लागण्याआधीच उलट पावली परत आपल्या वस्तीकडे परत जायचा... पहाटेच्या प्रहरी गावागावांत हिंडून उदासीन मनाला भविष्य सांगून आशावाद दाखवणारा आणि जन मनावर गारूड घालणारा हा पिंगळा आता दुर्मीळ होत चालला आहे. वासुदेव, बहुरूप्यांप्रमाणेच पिंगळा हाही एक लोक कलाकार; परंतु बाकी लोक कलाकारांइतकी प्रसिद्धी मात्र त्याला मिळाली नाही. तो सदैव उपेक्षितच राहिला. पिढ्यानपिढ्या महाराष्ट्रातील एक एक गाव पालथं घालणारा व आपल्या भविष्यवाणीने समाज मनावर भुरळ पाडणाऱ्या या पिंगळ्याच स्वतःच भविष्य मात्र अंधारमय आहे. असं असताना देखील फक्त पिढ्यानपिढ्या चालत आलेली ही लोककला जोपासण्यासाठी त्याची धडपड चाललेली असते. त्याची पुढची पिढी शिकलेली असल्याने या इंटरनेटच्या दुनियेत ही लोककला जोपासण्यात त्यांना अजिबात रस नाही. समाजातील बदलत्या जीवनशैलीचा देखील त्याच्या कलेवर परिणाम झाल्याने त्याची पावले हळूहळू मागे सरू लागली आहेत. कंदीलाची जागा आता विजेचे दिवे आणि विजेरीने (टॉर्च) घेतली आहे. पहाटेची व्याख्या ही बदलली आहे. आता सकाळी साडेसात आठ वाजता पहाट होते. त्यातूनच आजकालच्या विषम परिस्थितीमध्ये पहाटे (चार वाजता) गावोगावी फिरणे म्हणजे एक प्रकारची जोखीम. त्यामुळे ही जोखीम उचलण्याची तयारी आजकालची पिढी दाखवत नसल्याने पिढ्यानपिढ्या चालत आलेली ही लोककला नामशेष होण्याच्या मार्गावर आहे. एकनाथ महाराजांच्या भारुडातला पिंगळ्याला आता जागृकतेची गरज आहे. विविध माध्यमातून त्यावर प्रकाशझोत टाकण्याची आवश्यकता आहे. तरच त्याची पुढची पिढी प्रसिद्धीसाठी या लोककलेला जोपासण्याचा प्रयत्न करेल. भविष्यासाठी ही लोकसंस्कृती जतन करावीच लागेल. नाहीतर पुढील पिढीला फक्त भारुडातच पिंगळा ऐकायला मिळेल. आपल्या संस्कृतीच्या पाऊलखुणा आपल्यालाच ठसठशीतपणे उमटव्या लागतील नाहीतर त्या मिटायला वेळ लागणार नाही...

मनाचा गाभारा

अर्चना सरोदे

पूजा

हिंदू संस्कृतीत पूजा वेगवेगळ्या पद्धतीने केली जाते. 'पूजा' या शब्दाचा अर्थ खऱ्या अर्थी 'संपूर्णपणे त्या जगतजेत्या परमेश्वराला समर्पित होणे' म्हणजे 'पूजा'. तसे पाहायला गेले, तर मुख्य पूजांचे प्रकार हे तीन आहेत. प्रथमतः येते ती सात्विक पूजा. देव, देवी, ग्रह व इतर सत्त्वगुणी शक्तींची आराधना करून त्यांना प्रसन्न करून आपले जीवन सुखकर करण्याकरीता करण्यात येणाऱ्या सर्व प्रकारच्या पूजा होय. यात शांतता आणि सौम्यता असते. काही विशिष्ट नियम असतात. या प्रकारच्या पूजा या बहुतांशी निरपेक्ष असतात. म्हणजेच यात देवाकडून आपल्याला काही मिळावे अशी अपेक्षा भक्त करत नाही. त्यानंतर येते ती राजसिक पूजा. राजसिक पूजा म्हणजे वैभव, प्रसिद्धी, ऐश्वर्य मिळवण्यासाठी करण्यात येणारी पूजा म्हणजे यज्ञ याग होय. त्यानंतर सर्वात शेवटी येते ती तामसिक पूजा. ही पूजा सामान्यतः रात्री अगदी मध्यरात्रीदेखील केली जाते. ही अघोरी पद्धतीची असून यात अभक्ष्य भक्षण केले जाते.

आपण हिंदू संस्कृतीतील मान्यतेनुसार या मुख्य पूजांचे प्रमुख आठ प्रकारात विभाजन करू शकतो ते पुढीलप्रमाणे नित्य पूजा, साप्ताहिक पूजा, मासिक पूजा, वार्षिक पूजा, होम-हवन पूजा, विशेष पूजा, अभिषेक पूजा, तंत्र पूजा.

सर्वप्रथम येते ती नित्य पूजा म्हणजे जी आपण प्रत्येक घरात करतो ती. यात साधारणपणे देवांना अंघोळ घालून धूप, दीप, अगरबत्ती, फुले आणि नैवैद्य अर्पण करून केली जाते. बहुतांशी घरामध्ये घरातील देवांची पूजा ही नेहमी घरातील पुरुष माणूसच करतो.

ऋतुराज

ऋतुजा केळकर

त्यानंतर येते ती साप्ताहिक पूजा. ती म्हणजे अखिल ब्रम्हांडातील वेगवेगळ्या दैवतांची विशिष्ठ दिवशी केलेली पूजा म्हणजे सोमवारी शंकराची पूजा करणे, मंगळवारी देवीला जावून तिची आराधना करणे वगैरे.

त्यानंतर येते ती म्हणजे मासिक पूजा. या प्रकारच्या पूजेत अमावस्या, पौर्णिमा, एकादशी किंवा संकष्टी चतुर्थी यांसारख्या विशिष्ठ दैवताच्या विशिष्ठ तिथीनुसार केलेल्या पूजा म्हणजेच मासिक पूजा होय.

वार्षिक पूजेचे एक वेगळेच महत्त्व आहे. यात नद्या, सागर, पशुपक्षी म्हणजे नागदेवता म्हणा किंवा गोमाता आणि बैल यांची बैल पोळ्याला करतात ती पूजा किंवा नवरात्र तसेच दिवाळी किंवा गणेशोत्सव अशा प्रकारच्या पूजा यात मोडतात.

होमहवन पूजा ही ब्राम्हण गुरुजींना बोलावून त्यांच्या हस्ते अग्नी प्रज्वलित करून विशिष्ट विधीवत केलेली पूजा असते. यात अगदी पुत्रकामेष्टी यज्ञापासून ते नवचंडी यागापर्यंत सगळे यज्ञ याग येतात. प्रत्येक यज्ञ यागाकरिता विशिष्ट पद्धतीची सामग्री वापरली जाते. त्यात यज्ञात जाळण्यात येणारे लाकूड देखील कधीकधी विशिष्ट पद्धतीचेच असते. घृत म्हणजे तूप, काळे तीळ, जव अशी वेगवेगळी यज्ञोपवीत असते.

आता विशेष पूजा म्हणजे काय ते आपण पाहू या. आपण केलेले नवस फेडणे किंवा विवाह वास्तुशांत तसेच साठी किंवा सत्तरीची पूजा या प्रकारच्या पूजा या विशेष पूजा म्हटल्या जावू शकतात.

त्यानंतर येणारी अभिषेक पूजा म्हणजे विविध देवांना केलेला पाण्याने दुधाने किंवा उसाच्या रसाने किंवा पंचामृताने म्हणजे दही, दुध, तूप, मध आणि साखर किंवा गुळ एकत्र करून त्याने पंचामृती स्नान घालणे किंवा अभिषेक करणे याला अभिषेक पूजा म्हटले जाते.

सर्वात शेवटी येते ती तंत्र पूजा. ही पूजा स्मशानात किंवा नदीच्या काठी किंवा निर्जन स्थळी केली जाते, ही पूजा सामान्य लोक करत नाहीत. ही पूजा तांत्रिक-मांत्रिक किंवा अघोरी करतात. या पूजेत मांस तसेच मद्य यांचा नैवैद्य देवाला अगर देवतेला दाखवला जातो आणि तोच भक्षण केला जातो. यात

काली मातेची अघोरी पूजा होते. ही तामसिक पूजा म्हणून गणली जाते. शत्रू नाश किंवा तंत्र साधना ही उद्दिष्टे डोळ्यांसमोर ठेवून ही पूजा केली जाते. ही पूजा करणारे तांत्रिक मांत्रिक हे कुंभमेळ्यात कायम हजेरी लावतात. असे पाहण्यात येते.

यापेक्षा देखील कुणालाही माहीत नसलेल्या दोन वेगळ्या पूजा आहेत आणि त्यातील प्रथम पूजा म्हणजे 'मानस पूजा' या पूजेला मी सर्व पूजांमध्ये द्वितीय स्थान देते. कारण वरील सर्वच पूजांकरीता साधनसामग्री लागतात. विशिष्ट पद्धतीची तिथी ग्रह ताऱ्यांच्या स्थिती आवश्यक असतात. सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे या पूजेत संपूर्ण लक्ष नसले तरी यंत्रवत पूजा केली की झालं असेही मानून पूजा करणारे काहीजण असतात, बरं या सर्व पद्धतीने काटेकोरपणे पूजा करूनही त्यात एक जरी गोष्ट कमी जास्त झाली, तर त्या पूजेचा विपरीत परिणाम होऊ शकतो. त्यामुळे या सर्वांवर अवलंबून असलेल्या या पूजांचे फळ देखील त्या त्या वेळेपुरते मर्यादित असते; परंतु मानस पूजेचे तसे नाही. यात सर्वप्रथम कुठल्याही साधन सामग्रीची गरज नसते. यात फक्त हवे ते एक मस्तक आणि दोन हस्त. एकाग्र चित्ताने मनातल्या मनात आपल्या आराध्याचे रूप डोळ्यांसमोर आणून त्याची शौडोपचार पूजा करायची. मनातल्या मनात त्याला अभिषेक घालायचा. त्याचे अंग पुसून गंध, अक्षता, फुले वाहून सुरेख वस्त्र अर्पण करून धूप-दीप दाखवून आपल्याला आवडेल तो एका वेळी कितीही प्रकारेचे, कितीही नैवेद्य दाखवायचे. भजन, कीर्तन करायचे आणि तेही मनातल्या मनात. त्यामुळे खऱ्या अर्थी आपण त्या दैवताच्या दैवत्वाशी जोडले जातो. तसेच हे सारे मानसिक असल्यामुळे आणि या पूजेकरिता कुठलेही नियम नसल्यामुळे आपण कुठेही केव्हाही ही पूजा करू शकतो.

त्यानंतर माझ्यासाठी सर्वांत शेवटची पण सर्वांत महत्त्वाची पूजा येते ती म्हणजे 'कर्म पूजा'. आपले कर्म हाच आपला देव आहे असे मानून जे केले जाते ती कर्म पूजा. या सर्व पूजांमध्ये माझ्याकारिता सर्वश्रेष्ठ आहे. कारण या परमेश्वराने आपल्याला जे कर्म करण्याकरीता पाठवलेले आहे ते सोडून जर आपण या कर्मकांडातील पूजेत अडकून पडलो तर ते त्याला नक्कीच आवडणार नाही, हो ना? कारण अगदी माझ्या शब्दात सांगायचे झाले तर,

करम करते रहना प्यारे ...
जाने कब आये बुलावा...
दिया जो काम खुदाने तुझको ...
पुरा करके जाना है ...

शिवसंग्राम खचणार अन् संपणार नाही

डॉ.ज्योती मेटे

येणाऱ्या काळात जोमाने कामाला लागा

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

बीड:लोकनेते विनायकराव मेटे साहेब यांच्या पत्नी आणि शिवसंग्राम अध्यक्ष डॉ. ज्योती मेटे यांचा वाढदिवस दि.१४ एप्रिल रोजी संपन्न झाला आज त्या बीडमध्ये आल्यानंतर त्यांच्या असंख्य चाहत्यांनी अभिष्टचिंतन सोहळ्याचे आयोजन केले होते. लोकनेते विनायकराव मेटे साहेबांची राजकीय आणि सामाजिक चळवळ समर्थपणे चालवणाऱ्या आपल्या लाडक्या नेत्याला शुभेच्छा देण्यासाठी कार्यकर्ते हितचिंतक आणि सामाजिक क्षेत्रातील विविध मान्यवरांनी मोठी गर्दी केली होती.

लोकनेते विनायकराव मेटे साहेब यांच्या निधनानंतर शिवसंग्रामची धुरा समर्थपणे सांभाळणाऱ्या डॉ. ज्योती मेटे यांच्या वाढदिवसानिमित्त आज शिवसंग्राम भवन येथे त्यांच्या अभिष्टचिंतन सोहळ्याचे आयोजन करण्यात आले होते. या सोहळ्याला सामाजिक, राजकीय क्षेत्रातील विविध मान्यवरांसह शिवसंग्रामच्या कार्यकर्त्यांची उपस्थिती होती. याप्रसंगी बोलताना डॉ. ज्योती मेटे म्हणाल्या की,

येणाऱ्या काळात होणाऱ्या जिल्हा परिषद, पंचायत समिती आणि नगरपालिकेच्या निवडणुका ह्या ज्योतीताई यांच्या नेतृत्वात आपल्याला सक्षमपणे लढायच्या आहेत आणि या वाढदिवसानिमित्त आपण संकल्प करून सर्व त्या दृष्टीने जोमाने कामाला लागू असे मत यावेळी शिवसंग्रामचे प्रदेश उपाध्यक्ष प्रभाकर कोलंगडे यांनी व्यक्त केले.

ज्याप्रमाणे छत्रपती शिवाजी महाराजांनी अठरापगड जातीला सोबत घेऊन स्वराज्य निर्माण केले त्याचप्रमाणे लोकनेते विनायकराव मेटे साहेबांनी ज्यावेळी शिवसंग्राम ची स्थापना केली त्यावेळी त्यांच्यासोबत देखील अठरापगड जातीतील कार्यकर्ते सोबतीला होते आणि आज देखील या संघटनेमध्ये सर्व जाती-धर्मातील कार्यकर्ते शिवसंग्राम नेटाने पुढे नेत आहेत. जेव्हा तुमच्याकडे दिशादर्शक नेता हरवला होता त्यावेळी देखील आपण आपण उभे राहिलात त्यामुळे मला तेव्हा देखील आपला अभिमान

सर्वसामान्य कुटुंबातील एक व्यक्ती आपलं स्वतःचं वलय निर्माण करतो आणि राजकीय पटलावर आपल्या नावाचा ठसा उमटवतो यामुळे मेटे साहेबां विषयी आपल्याला नितांत आधार वाटतो मेटे साहेबांचे कार्य ज्योतीताई पुढे घेऊन जात आहेत. मात्र ताई ह्या बीड जिल्ह्याला कळल्याच नाहीत आणि सरकारने देखील ज्योतीताईंना न्याय दिला पाहिजे असे मत यावेळेस एमआयएमचे जिल्हाध्यक्ष शफीक भाऊ यांनी व्यक्त केले.

निर्घृण हत्येने मन सुन्न झाले

पंकजा मुंडे:बाबासाहेब आगेंच्या कुटुंबाची जबाबदारी घेतली

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

बीड:भाजपचे लोकसभा विस्तारक बाबासाहेब आगे यांच्या निर्घृण हत्येनंतर त्यांच्या कुटुंबाची जबाबदारी राज्याच्या पर्यावरण व वातारणीय बदल तसेच पशुसंवर्धन मंत्री ना. पंकजाताई मुंडे यांनी स्विकारली आहे. आगे यांच्या हत्येने मन सुन्न झाले, एक धडाडीचा कार्यकर्ता मी गमावला आहे अशा शब्दांत त्यांनी आपल्या शोक भावना व्यक्त केल्या आहेत.

बाबासाहेब आगे यांची निर्घृण हत्या झाल्याची बातमी जेव्हा कानावर आली, ते ऐकून मन सुन्न झाले. काहीच सुचत नव्हते, त्यामुळे एका दिवसानंतर ना. पंकजाताई मुंडे यांनी या घटनेवर आपल्या शोक भावना पान २ वर

तलावाडा येथे जयभिम महोत्सव

धोरण:भोजनदान देवून केले बाबसाहेबांना अभिवादन

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

तलवाडा:गेवराई तालुक्यातील तलवाडा या ठिकाणी दरवर्षीप्रमाणे याही वर्ष मोठ्या थाटामाटात भीम महोत्सव चे आयोजन करण्यात आले असून यामध्ये चार ते पाच दिवस भिम महोत्सव चालणार असून त्यातील पहिला कार्यक्रम १४ एप्रिल रोजी अभिवादन सभा मान्यवरांच्या हस्ते घेण्यात आली होती या सभेसाठी बाहेरून येणाऱ्या तसेच गावातील गावकऱ्यांसाठी हातावर पोट असणारे युवकांनी भर उन्हात थंड पाण्याचे जार तसेच पुलाव खिचडी स्वतःच्या पैशाने आयोजन केले होते त्या युवकाचे सर्व स्तरातून अभिनंदन होत असून कार्यक्रमाच्या शेवटच्या क्षणापर्यंत पाणी तसेच जेवणाची सोय केली होती

याबाबत सविस्तर माहिती अशी की, गेवराई तालुक्यातील

तलवाडा या ठिकाणी भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार भारतरत्न डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंतीनिमित्त तलवाडा येथे भरगच्च कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले असून त्यातील पहिला कार्यक्रम हा १४ एप्रिल रोजी घेण्यात आला होता अभिवादन सभा घेण्यात आली होती.

यामध्ये तालुक्यातील सर्वच राजकीय नेते तसेच माजी आमदार अमरसिंह पंडित, आ. विजयसिंह पंडित यांच्या प्रमुख उपस्थिती अभिवादन सभेचे आयोजन करण्यात आले होते त्यामुळे तलवाडा व परिसरातील सर्व अनुयायी तसेच सर्व समाज बांधव डॉ बाबासाहेबांना अभिवादन करण्यासाठी जुन्या बस स्टँड या ठिकाणी डॉ बाबासाहेब आंबेडकर च पूर्ण कृती पुतळा असून या ठिकाणी सर्व समाज बांधव येतात त्यामुळे मोठी पान २ वर

अग्निशमन सेवा सप्ताह उत्साहात!

धोरण:सर्वांच्या संयुक्त विद्यमाने उपक्रम

पुण्यभुमी प्रतिनिधी

राहुरी: नगरपरिषद, राहुरी, देवळाली नगरपरिषद, श्रीरामपूर नगरपरिषद, राहता नगरपरिषद, यांच्या संयुक्त विद्यमाने राहुरी नगरपरिषद, अग्निशमन केंद्र येथे अग्निशमन सप्ताह कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले मान्यवरांचे स्वागत राहुरी नगरपरिषदेचे अग्निशमन विभागप्रमुख राजेंद्र पवार यांनी केले. कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थानी श्रीरामपूरचे एस ओ हेमंत कार्ले तर प्रमुख पाहुणे म्हणून राहता नगरपरिषदेचे अशोक साठे हे होते

यावेळी मनोगत व्यक्त करताना श्री. कार्ले यांनी अग्निशमन विभाग त्याचे नागरी महत्व याबद्दल माहिती दिली.तसेच अग्निशमन कर्मचाऱ्याना ऑन कॉल भत्ता मिळावा यासाठी शासन दरबारी प्रयत्न करणार असल्याचे सांगितले, तसेच देवळाली प्रवरा नगरपरिषदेचे अग्निशमन प्रमुख भारत साळुंके यांनी मनोगत व्यक्त करताना शोध व बचाव मोहीम विषय अंतर्गत मोलाचे पान २ वर

लोणारमध्ये काँग्रेसकडून मोदींचा निषेध

आक्रमक:तहसीलदार यांना निवेदन

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

लोणार: तालुका काँग्रेस कमिटी व शहर काँग्रेस कमिटीच्या वतीने आज दिनांक १७ एप्रिल २०२५ रोजी लोणार तहसील समोर निषेध आंदोलन करून तहसीलदार यांच्या मार्फत महामाहीम राष्ट्रपती नई दिल्ली यांना लोणार तालुका काँग्रेस कमिटीचे अध्यक्ष राजेश मापारी शहर काँग्रेस कमिटीचे अध्यक्ष शेख समद शेख अहमद यांच्या नेतृत्वात निवेदन देण्यात आले. मोदी शासनाच्या द्वेषपूर्ण व सुडबुदीने केलेल्या कारवाई विरुद्ध देशव्यापी आंदोलन आयोजित केले होते.

मोदी शासनाने द्वेषपूर्ण भावनेतून व सुडबुद्धीने नॅशनल हेराल्ड या वृत्तपत्राची मालमता मनमानी पद्धतीने जप्त केली. तसेच देशाच्या नेत्या आदरणीय

खा. श्रीमती सोनियाजी गांधी लोकसभेचे विरोधी नेते व काँग्रेस पक्षाचे नेते मा.खा. री. राहुलजी गांधी व इतर जेष्ठ नेतेमंडळी विरुद्ध सत्तेचा दुरुउपयोग करून कोर्टामध्ये चारसिट दाखल करण्याचा मोदी सरकाचा निर्णय हा लोकशाही परंपरेला घातक आहे. या अनयकारक निंयाच्या विरुद्ध कांग्रेस पक्ष आणि पक्षातील नेते मंडळीनी लढा देण्याचे ठरविले अखिल भारतीय काँग्रेस कमिटीच्या आदेशावरुन तसेच मा. प्रांताध्य हर्षवर्धन सपकाळ यांच्या सुचनेवरून व बुलडाणा जिल्हा काँग्रेस कमिटीचे अध्यक्ष व मा. आमदार राहुलभाऊ बोंद्रे यांच्या मार्गदर्शनानुसार आज लोणार तालुका काँग्रेस कमिटी व शहर काँग्रेस कमिटीच्या वतीने दिनांक १६ एप्रिल २०२५ रोजी लोणार पान २ वर

ईटकुर येथे भिम जयंती उत्सव

कार्यक्रम: डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांना अभिवादन

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

कळंब:तालुक्यातील इटकुर येथे भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार ,बोधिसत्व,डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांची १३४ वी जयंती मोठ्या उत्सवात साजरी करण्यात आली. या वेळी डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या प्रतिमेचे पुजन आश्रुबा रणदिवे यांच्या हस्ते करण्यात आले तर ध्वजारोहन यशपाल लोंढे यांच्या हस्ते केले या वेळी गावातील प्रतिष्ठीत मंडळी यांची उपस्थिती मोठ्या प्रमाणात होती.ही जयंती सोहळा पार पाडण्यासाठी जयंती उत्सव कमिटीचे अध्यक्ष,उपाध्यक्ष व सर्व पदाधिकारी यांनी सर्व जबाबदाऱ्या पार पाडून हा जयंती सोहळा पार पाडल्या बद्दल समस्त इटकुर बांधवा कडून कौतुक करण्यात आले. डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंतीनिमित्त २१ /४/२०२५ पासुन २७/४/२०२५ पर्यंत विविध कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आलेले आहे. सांस्कृतिक,नृत्य, निबंध स्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा, चित्रकला संगीत खुर्ची, सामान्य ज्ञान स्पर्धा, गायन स्पर्धा, व्याख्याने, व ईतर आशा विविध प्रकारच्या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आलेले असुन ३०/४/२०२५ ला डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांची वाजत गाजत मिरवणूक काढण्यात येणार आहे.असे आव्हान जयंती कमिटीतर्फे करण्यात आलेले आहे.

मानवतावादी कवी संमेलनाचे आयोजन

आवाहन: संविधान अमृत वर्षा निमित्ताने उपक्रम

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

बीड:जीवन प्रणाली प्रतिष्ठान संचलित मानव प्रतिष्ठा सृजनता साहित्य परिषद महाराष्ट्र द्वारा संविधान अमृत वर्षानिमित्त मराठवाडा विभागीय मानवतावादी कवी संमेलनाचे आयोजन दिनांक २० एप्रिल २०२५ रोजी दुपारी बारा ते सायंकाळी साडेपाच पर्यंत तुलसी संगणक व माहिती तंत्रज्ञान महाविद्यालय बीड येथे करण्यात आलेले आहे या कवी संमेलनाचे उद्घाटक प्रोफेसर डॉक्टर हमराज उईके आदिवासी साहित्याचे अभ्यासक बीड हे करणार असून प्रमुख पाहुणे म्हणून भारत सातपुते सुप्रसिद्ध साहित्य लातूर व धीमाती नंदाताई लोखंडे सुप्रसिद्ध साहित्य परतुर जि.जालना हे राहणार असून उद्घाटन व प्रकाशन सत्राचे अध्यक्ष स्थान भीमराव सरोदे उपाध्यक्ष मा. प्र. सृ. सा. प. महा. हे भूषवणार आहेत प्रस्ताविक धीमान छगन घोडके राज्य कार्यकारणी सदस्य मा प्र सृ.सा.प.म माहा. हे मांडणार असून सूत्रसंचालन धी.प्रा. डॉ. चंद्रकांत साळवे बोधी संघटक मा. प्र. सा. प. महा. हे

करणार आहेत याप्रसंगी डीजे वाळवंटे यांचा घरघडी कथासंग्रह व चंद्र प्रकाश शिंदे यांच्या स्मृति स्पर्श कविता संग्रहाचे प्रकाशन होणार आहे

दुसरे सत्र मानवतावादी कवी संमेलनाचे अध्यक्ष प्रोफेसर डॉक्टर विठ्ठल जाधव कोषाध्यक्ष मा. प्र. सृ.सा.प.महा.यांच्या अध्यक्षतेखाली होणार आहे कवी संमेलनाचे सूत्रसंचालन डॉक्टर प्रवीण काळे संगमकर जिल्हाध्यक्ष मा. प्र. सृ.सा. प.बीड व एडवोकेट सृष्टी लोखंडे जिल्हाध्यक्ष पान २ वर

परळीमध्ये राशप गटाची बैठक

आवाहन:खा.बजरंग बप्पा सोनवणे, राजेंद्र मस्केंची उपस्थिती

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

बीड:शुक्रवार दिनांक १९ एप्रिल २०२५ रोजी सकाळी अकरा वाजता परळी तालुका राष्ट्रवादी काँग्रेस शरद पवार पक्षाची महत्त्वपूर्ण बैठक खा. बजरंग बाप्पा सोनवणे व जिल्हाध्यक्ष राजेंद्र मस्के यांच्या प्रमुख उपस्थितीत आयोजित केली आहे.

मागील काही दिवसा पासून परळी तालुका व परिसरात सामाजिक परिस्थिती बिघडली आहे. खंडणी गुन्हेगारी यामुळे परळी बदनाम होत असल्याने सामान्य माणूस व्यापारी यांच्या मध्ये भीतीचे वातावरण निर्माण झाले. स्वर्गीय संतोष देशमुख महादेव मुंडे यांच्या झालेल्या हत्या वाढलेली गुन्हेगारीची मालीका यामुळे परळी गुंडगिरीचे केंद्र बनले आहे की काय, अशी परिस्थिती निर्माण झाली. सामाजिक स्वास्थ्य बिघडले. निर्माण झालेल्या बिकट परिस्थितीचे गांभीर्य ओळखून राष्ट्रवादी काँग्रेस पान २ वर

दणका

बातमीने सुशांतचा डाव फसला

३२ कोटींच्या बोगसगिरीचा भांडाफोड

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

केज:तालुक्यातील बेलगाव जाधव जवळा आरणगाव डोणगाव टाकळी कदमवाडी शिरपुरा आशा अनेक गावाला या सुशांत खवतड नावाच्या गुत्तेदाराची जलजिवनची कामे आहेत

पंकजा मुंडे या मंत्री असताना चिंचोली माळी सर्कल त्यांनी ३२ कोटींची पाणी योजना एका कार्यकर्त्याला दिली होती ३२ कोटीची पाणी योजना १६ गावांमध्ये करण्यात आली होती परंतु सध्या ३२ कोटीची पाणी योजना हीच जलजीवन ची पाणी योजना आहे असं दाखवण्याचा प्रयत्न सुरु होता केज पंचायत

समितीचे सभापती यांचा होता परंतु दैनिक पुण्यभूमी सातत्याने बातम्या प्रकाशित केल्यामुळे हा गुत्तेदार सुशांत खवतड व पंचायत समिती सभापतीचा डाव फसला आहे केज तालुक्यांमध्ये सध्या कडक उन्हाळा चालू आहे जर आता लोकांना पाणी पिण्यासाठी मिळाले नाही तर या योजनेचा काय फायदा ३२ कोटींची पाणी योजनाच जलजिवन आहे असं दाखवून निधी हडप करण्याचा हा सभापती पती आणि गुत्तेदार सुशांत खवतडचा होता नावाच्या गुत्तेदाराने जवळपास सगळ्याच गावाची बीले उचलली आहेत केज तालुक्यातील अनेक गावांमध्ये या सुशांत खवतड ची कामे आहेत त्या ठिकाणी पण हीच अवस्था आहे त्या गुत्तेदारानी जलजिवनच्या कामात कोट्यवधी रुपयांचा निधी सभापतींच्या संगनमताने हडपला केला आहे या सुशांत खवतड चा केज तालुक्यातील आका हा केज पंचायत समिती सभापती यांचा पती आहे तालुक्यांमध्ये येऊन जलजिवन मध्ये भ्रष्टाचार करतो याचा केज मध्ये सभापती पती आका आहे त्याच ही या खवतड नावाच्या गुत्तेदाराला अधिकाऱ्यांनी फोन करून सुद्धा हा काम करत नाही तर हा गुत्तेदार खुप मगरुर आहे या गुत्तदाराचे लायसन तात्काळ काळ्या यादीमध्ये टाकले पाहिजे इतक्या कडक उन्हाळ्या मध्ये जर या नालायक गुतेदाच्या मगरुर पणा मुळे या गावांना पाणी पिण्यासाठी नाही या सुशांत खवतड नावाच्या गुत्तेदारावर तात्काळ कारवाई झाली पाहिजे.

मांजरा धरण पाणी पुरवठेची वसुली

नियोजन: ७ कोटी ६८ लाखाची वसुली !

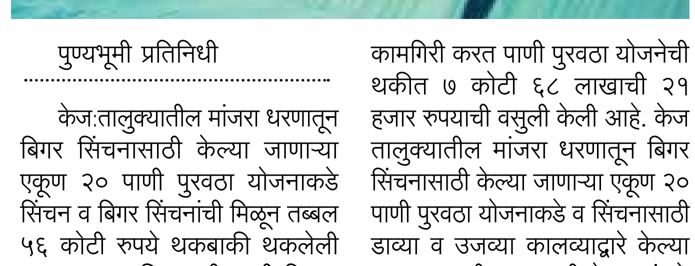

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

केज:तालुक्यातील मांजरा धरणातून बिगर सिंचनासाठी केल्या जाणाऱ्या एकूण २० पाणी पुरवठा योजनाकडे सिंचन व बिगर सिंचनांची मिळून तब्बल ५६ कोटी रुपये थकबाकी थकलेली असून थकबाकी वसुली साठी नियुक्त केलेल्या वसुली पाथकाने यंदा उत्कृष्ट कामगिरी करत पाणी पुरवठा योजनेची थकीत ७ कोटी ६८ लाखाची २१ हजार रुपयाची वसुली केली आहे. केज तालुक्यातील मांजरा धरणातून बिगर सिंचनासाठी केल्या जाणाऱ्या एकूण २० पाणी पुरवठा योजनाकडे व सिंचनासाठी डाव्या व उजव्या कालव्याद्वारे केल्या जाणाऱ्या पाणी पुरवठ्याची शेतकऱ्यांकडे ३१ मार्च २०२५ पान २ वर